

Τα Πύρινα
Και πάλι τα πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) είναι απογοητευτικά για την Ήπειρο. Το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης των κατοίκων της Ηπείρου για το 1998 ήταν 42% του μέσου όρου. Πού θα πάει, επιτέλους, αυτή η κατάσταση; Ως πότε θα μας κατατάσσουν στα τελευταία σκαλοπάτια της ανάπτυξης;

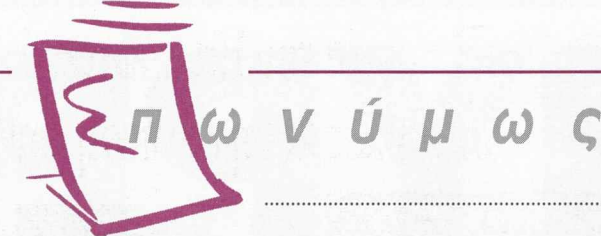
Καιρός είναι να πάρουν όλοι οι Ηπειρώτες, από δημόσιο και μη, την ανάπτυξη της Ηπείρου στα χέρια τους. Να διεκδικήσουν ανυποχώρητα αλληλεγγύη, να αυτοδιοικήσουν, να επιμεληθούν, να εργαστούν, να αναπτύξουν, να συντονίσουν σε κοινές ενέργειες τις προσπάθειές τους, σε μόνιμη και διαρκή βάση.

Και να τα παραδείγματα για έργα που καθυστερούν στην Ήπειρο. Διαβάζουμε στα «Ηπειρωτικά Νέα» (έκδοση του Συλλόγου Πλατανιάδων Ιωαννίνων, αρ. φύλλου 118, Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2001): Η ζεύξη Ακτίου - Πρέβεζας θα αρχίσει να λειτουργεί τον προσεχή Αύγουστο, αν όλα πάνε καλά. Η προθεσμία περατώσεως των εργασιών ήταν το δεύτερο εξάμηνο του 1998. Γιατί το έργο καθυστέρησε σημαντικά και βγήκε έξω από τους αρχικούς προϋπολογισμούς; Ο αρχικός προϋπολογισμός ήταν 13,3 δις, ενώ σήμερα το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 30 δις.

Όσο για τον εθνικό (τόσο εθνικός που κατασκευάζεται εδώ και πάνω από 100 χρόνια) δρόμο Άρτας - Τρικιάδων στην ίδια εφημερίδα ο νομάρχης Άρτας κ. Λάμπρος Ρίζος, σε συνέντευξή του στον κ. Κώστα Μπατσάλη, αναποθεί τις ελλείψεις του για την περάτωση του έργου στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ποια συμφέροντα κρύβονται πίσω από την καθυστέρηση αυτού του δρόμου, που έχει τεράστια σημασία για την Άρτα; Ας μας πει επιτέλους το ΥΠΕΧΩΔΕ: Θα γίνει ή όχι;

Και τώρα με την απελευθέρωση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η Ήπειρος με το πλούσιο υδάτινο δυναμικό της αποτελεί «το καλό κομμάτι της πίτας». Μαθαίνουμε ότι μόνο για το νομό Ιωαννίνων έχουν υποβληθεί πάνω από 30 αιτήσεις ιδιωτών για μικρά ή μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα. Πού θα καταλήξει αυτό το ενδιαφέρον; Πολλοί φορείς αντιδρούν και επισημαίνουν τους κινδύνους για το μοναδικό φυσικό και ιστορικό περιβάλλον της Ηπείρου. Το σίγουρο είναι πάντως ότι τώρα, πριν προχωρήσει οποιοδήποτε έργο, να ανοιχθούν συζητήσεις και διάλογος για το τι συμφέρει τον τόπο.

Αγνωστίκων οι «έρμοι» οι Δήμοι και οι Κοινότητες, καθώς και οι φορείς των Αποδήμων, να γεμίσουν κόσμο τα έρημα χωριά μας, κατά την πρόσφατη απογραφή. Και καλά έκαναν, γιατί σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό καθεστώς η χρηματοδότηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης εξαρτάται από τον αριθμό των μόνιμων κατοίκων. Αλλά θέμα τώρα αν η πραγματική δύναμη μιας Κοινότητας είναι 70 κάτοικοι και απογράφονται 1.000. Μήπως και εδώ κάτι πρέπει να αλλάξει;

Τι θέλουν τα τραγούδια σου τα τραγούδια σου από μένα;

ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ γνώσεις περί της μουσικής δεν έχω. Ούτε μουσικολόγος είμαι, ούτε φιλόσοφος να κάνω κάποια ειδική προσέγγιση στο θέμα. Κάποιους στίχους γράφω προς μελοποίηση, όταν στη γύρα του ημερήσιου μόχθου μου, όχι διαφορετικού βεβαίως από άλλων συμπολιτών μου, αναζητώ την ποίηση της καθημερινότητάς μου και την εκούσια φυγή από την ακούσια ρουτίνα, βρίσκω αιτία και μεράκι για ταξίδια της ψυχής, πέρα και πάνω από το χώρο, το χρόνο και την ύλη.

Δεν μπορώ, όμως, παρά την έλλειψη ιδιαίτερων μουσικών γνώσεων, να μην αντιδράσω, να μην επαναστατήσω, με μοναδικό μου όπλο, το όπλο όλων όσων η φύση ή ο Θεός - όπως το προτιμάτε - τους έδωσε το χάρισμα του γράφειν, δηλαδή με τη γραφίδα μου, απέναντι στην απαράδεκτη μουσική κατάσταση, η οποία επικρατεί σήμερα στην ελληνική δισκογραφία.

Μουσικά περιπτώματα, τραγούδια δίχως ψυχή, δίχως νόημα, έτσι για τη μια χρήση, αοιδοί (!) που διακόπτουν αιφνιδώς και αυτά τα δελτία ειδήσεων των εννιά και εμφανίζονται στις πίστες κρεμασμένοι, ανάμεσα σε φθόγους, με βόες...και κροταήδες στο ραιμό περασμένων και δεν ξέρω τι άλλο ακόμα, ήες και τους καταράστηκε ο ίδιος ο διάβολος.

Και όλα αυτά, άντε να τα αντέξω. Τι θα συμβεί και δεν θα περάσει ο άνθρωπος! Δεν βαριέσαι ήες, κακό ήταν και πέρασε. Εκείνο όμως, το καθημερινό, το αδιανόητο, το ανυπόφορο, τουλάχιστον ηλεκτρονικού ήχου, που όπου και να πάω με ακολουθεί δυνατός, διαπεραστικός, απαίσιος, αυτός ο ηλεκτρονικός ήχος που προστίθεται ενδιάμεσα και στο τέλος της φωνής και της αλληλεπίδρασης, ώστε να φαίνεται ότι δεν τραγουδάει άνθρωπος, αλλά κάποιο υφέ ή ρομποτάκι, αυτόν πώς να τον αντέξω;

Είχα την αφέλεια, πριν δυο χρόνια περίπου, το πρωτάκουστο σ' ένα τραγούδι, να νομίσω ότι δεν έγινε σωστά η ενορχήστρωση. Δεν μπορεί, είπα, κάποιο λάθος θα έγινε και τους βγήκε έτσι. Τόσο αφελής! Μου φαινόταν απίστευτο, άνθρωποι της μουσικής, γνώστες και μύστες αυτής, όχι ανίδεοι σαν και του ήχου μου, να υπογράφουν και να επικροτούν κάτι τέτοιο. Αμ δε. Από τότε έως και σήμερα, το φαινόμενο αυξάνεται και πληθύνεται και κατακυριεύει εμάς, τρυπώντας όχι μόνο τα αυτιά μας, αλλά και την καρδιά, κατευθείαν στο κέντρο της.

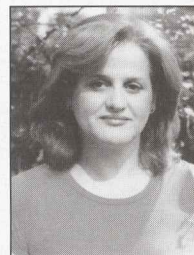
Διότι αλλιώς τη μάθαμε εμείς τη μουσική. Αλλιώς τη διδαχθήκαμε από τα τραγούδια μας, την παράδοση μας, τον πολιτισμό μας. Τραγούδια της ψυχής τα είπαμε κι έτσι τα νιώσαμε. Τα ακούσαμε, τα σιγοτραγουδάσαμε, μεγαλώσαμε μ' αυτά και είτε δημοτικά ονομάζονταν, είτε λαϊκά, είτε «έντεχνα», απαλύνουν την καρδιά μας, λύνουν τους κόμπους των στεναγμών μας, ξεθαφώνουν την ψυχή. Είναι «γεμάτα» από την ομορφιά της γης μας, κόκκινα σαν τον ήλιο, ασπρόμαυρα σαν το γυμνό της άνοιξης φεγγάρι, καταπράσινα σαν τους λόγγους της Πίνδου, γαλάζια σαν το άπειρο τ' ουρανού και της θάλασσας. Δονούνται και πχούν από μεράκια και καημούς, από ξενιτεμούς και έρωτες, είναι διάφανα, καθάρια, οδύσσοι σαν τα νερά της πηγής στο ριζό του βουνού. Έχουν το ρυθμό της βροχής στο χορό της πάνω στις στέγες του χειμώνα, τη μουσική του ποταμού στο κατέβασμά του, τους ήχους από το θρόισμα των φύλλων της βελανιδιάς στο απαλό σύριγμα του αερέα.

Παρθενική της φύσης γέννα η μουσική κι ο στίχος. Να μεγαλώνει, να μεγαλουργεί, να σπλώνεται ψηλά, πολύ ψηλά ως τα ουράνια κι ύστερα χαμηλά, με το πέταγμα των πουλιών, να αναπνέει τη ζωή, με τους θυμαίους του πάνω και κάτω κόσμου, με τις χαρές και τους καημούς της ανθρώπινης ψυχής. Έτσι τα μάθαμε εμείς τα τραγούδια μας κι έτσι τα αγαπήσαμε. Θέλω να τα αγγίζουμε και να μας αγγίζουν. Να κάνουν άπειρες διαδρομές πάνω στο σώμα και την ψυχή μας και να μη θέλουμε να τ' αποχωριστούμε. Να μας γεμίζουν χρώματα από τα ανεξήγητα εκείνα της δύσης και της ανατολής, να μας δροσίζουν σαν πρώτο γλυκοχάραμα, να μσοχοβόλανε θυμάρι, ρίγανη κι αγριοπούλιουδα. Νάχουνε όλη την αρμύρα του Ιονίου κι όλη τη φλόγα του ήλιου, σαν πέφτει κάθετος στις άκρες των Τζουμέρκων.

Έτσι τα έμαθα κι εγώ, η ανίδεη, η αφελής, έτσι τα ένωσα, έτσι τ' αγάπησα. Και δεν αντέχω τον ηλεκτρονικό πόλεμο που μου έχουν κηρύξει ξαφνικά και με το έτσι θέλω. Θέλω τα τραγούδια να με κοιτούν κατάματα και να με κάνουν να βουρκώσω από αγαλλίαση, όχι από ντροπή και αγανάκτηση. Δεν την αντέχω αυτή την εξοργιστική «κραυγή» τους που πνίγει τη δική μου κραυγή ψυχής για ποιότητα και πολιτισμό σ' ακούσματά μου.

Θα ήθελα να κοιτάξω έναν από τους ή τις σύγχρονες «αοιδούς» της καθημερινής μου ταλαιπωρίας, στα μάτια και να ρωτήσω επιτέλους. «Τι θέλουν τα τραγούδια σου / τα τραγούδια σου από μένα;»

Η Βάντα Κουτσόκωστα, κατάγεται από την Χώσπη της Άρτας. Είναι συγγραφέας, στιχουργός και δημοσιογράφος (υπεύθυνη σύνταξης της εφημερίδας «Πανηπειρωτική»).

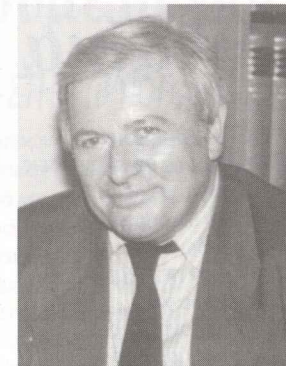
ΜΕ ΤΗΝ ΒΑΝΤΑ ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑ*

ΤΟ ΘΕΜΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΛΕΞΙΟΥ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Η πορεία του Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος στις σύγχρονες συνθήκες και η σύνδεσή του με την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία

Η απάντηση σ' αυτό το διπλό σημαντικό ερώτημα που βάζετε είναι ασφαλώς δύσκολη, ιδιαίτερα στο να προβλέψει κανείς τα μέλλοντα κι ακόμη γίνεται πιο δύσκολη στο να καταγράψει ικανοποιητικά σ' ένα περιορισμένο χώρο την πορεία ενός αξιοθαύμαστου μαζικού κινήματος, όπως αυτό που εκφράζει η ΠΣΕ, με μια πορεία έντονης παρουσίας και δράσης στα 60 και πλέον χρόνια της διαδρομής της.

Αλλά η όσα αδρά και κατά προσέγγιση τέτοια προσπάθεια προσπαθεί εμπερίστατη των αιτίων που προκάλεσαν την αποδημία, όπως και των ευρύτερων συνθηκών που επικρατούν σήμερα στον τόπο, απ' όπου προέκυψε, όπως και εκεί που διαβιώνει. Και επ' αυτού δεν υπάρχει καμία αμφισβήτηση πως η εντυπωσιακή Ηπειρωτική παρουσία, τουλάχιστον στο λεκανοπέδιο Αττικής, προέκυψε κυρίως μεταπολεμικά μετά από δυο - τρία μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα, το τελευταίο στη δεκαετία του '60, που ούρασαν κυριολεκτικά τον Ηπειρωτικό χώρο και ερήμωσαν τον τόπο. Γενεσιουργά, ασφαλώς, αίτια της μεγάλης αυτής φυγής, οικονομικοί, κοινωνικοί αλλά και πολιτικοί λόγοι.

Ωστόσο οι συνθήκες από την εποχή εκείνη έχουν μεταβληθεί σημαντικά και γι' αυτό δεν μπορούμε να μιλάμε με τους ίδιους όρους σήμερα. Έτσι, αν και οι συνθήκες στη γενέτειρα δεν είναι οι καλύτερες που θα μπορούσαν, ωστόσο έχουν σημαντικά βελτιωθεί, το μεταναστευτικό ρεύμα έχει ανακοπεί προ πολλού, αν δεν έχει

αναστραφεί, και επομένως μια δυναμική ανατροφοδότηση της αποδημίας έχει ευτυχώς για την Ήπειρο καταλαβεί.

Παράλληλα, όμως, ενώ κατά την πρώτη περίοδο της ζωής της σημειώνεται η προσπάθεια αντιμετώπισης άμεσων ανθρώπινων αναγκών και προβλημάτων και η ανάπτυξη αλληλεγγύης μεταξύ των συμπατριωτών μας, σήμερα υπάρχουν πιο καλύτερες προϋποθέσεις παρουσίας πολιτικών δραστηριοτήτων, οι οποίες έχουν διευρυνθεί πέραν των παραδοσιακών εκδηλώσεων. Εξάλλου το συνεχιζόμενο ενδιαφέρον για τη γενέτειρά μας έχει ήδη πάρει διεκδικητική μορφή με έντονο το αίτημα ανάπτυξης της Ηπείρου.

Όμως, αν και η κοινή καταγωγή και τα πολιτιστικά βιώματα παραμένουν έντονα ακόμη στη συνείδηση της πρώτης γενιάς και συσπειρώνουν στις αδελφότητες και συλλόγους σημαντικό αριθμό συμπατριωτών μας, ερωτηματικά παραμένει η πορεία και ο καταλληλότερος τρόπος σύνδεσης της δεύτερης και των μετέπειτα γενιών με τις ρίζες τους.

Ωστόσο ο κίνδυνος αφομοίωσης που διατρέχει όχι μόνο τη δεύτερη γενιά, αλλά όλη την αποδημία δείχνει τελεutaία και πιο απειλητικός.

Αποτελεί φαινόμενο που δεν αφορά μόνο αυτή αλλά και όλα τα μαζικά κινήματα, ακόμη και εργατικά, πολιτιστικά, πολιτικά κ.λπ. Παρατηρείται, λοι-

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΩΗΣ - Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Α.Κ. ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

νεκτίμπος λαϊκός μας θησαυρός, στη μουσική, στα τραγούδια και στους χορούς μας.

Εκείνο που πρέπει να επανεξεταστεί είναι με πιο τρόπο, με ποιες μεθόδους οι στόχοι αυτοί υλοποιούνται στην καθημερινή δράση των Ηπειρωτικών Αποδημικών Φορέων. Και εδώ η ευθύνη ανήκει σε όλους όσοι εμπλέκονται στις διοικήσεις αυτών των φορέων, αλλά και σε κάθε Ηπειρώτη.

Είναι ανάγκη με σύγχρονα βήματα να ξεδιπλώσουμε τη δράση μας. Να ανασυντάξουμε τις δυνάμεις μας και όλοι μαζί ενωμένοι να πορευτούμε.

Μεγάλο βάρος προς αυτή την κατεύθυνση αναλογίζεται στην κορυφαία μας οργάνωση, την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλήνων, η οποία από τον θεσμοθετημένο ρόλο και το χαρακτήρα της μπορεί να δραματιστεί κυρίαρχο ρόλο.

Επιβάλλεται γι' αυτό να ληφθούν μέτρα, τόσο καταστατικά όσο και οργανωτικά, για να έρθει πιο κοντά στις Αδελφότητες. Πρέπει να ξεπεραστούν τα προβλήματα και οι δυσλειτουργίες του Διοικητικού Συμ-

πλόν, ένα αυξανόμενο έλλειμμα ενδιαφέροντος και αποστασιοποίησης για τα κοινά. Μια στροφή από τη συλλογική δράση στην ατομική. Μια απόσχιση του ΕΜΕΙΣ κι αντίθετα ένα υπετροφικό ΕΓΩ. Μια διεύρυνση της υποκατάστασης των κοινωνικών διαχρονικών σταθερών από την αξία του κέρδους. Ένας επικειρούμενος εκφυλισμός των πολιτιστικών ιδιαιτεροτήτων από μια ανεξέλεγκτη εισαγωγή ξένων προϊόντων. Μια πολιτισμική έκπτωση και εγκαθίδρυση και στον τομέα αυτό μια άλλης νέας τάξης πραγμάτων κι ό,τι άλλο απορρέει από τη λεγόμενη παγκοσμιοποίηση.

Μπροστά σ' αυτό το φαινόμενο η ΠΣΕ και δεν εννοούμε μόνο το ΔΣ της ΠΣΕ, αλλά στην ουσία όλες τις οργανώσεις που την συνιστούν, προβάλλει τη δική της αντίσταση. Αντίσταση στη γενικευμένη κρίση και στην ανατροπή αξιών που συνιστούν τον ουσιαστικό χαρακτήρα της φυσιογνωμίας μας ως λαού. Με όλη την πολιτιστική μας παρακαταθήκη και τις αρετές που προκύπτουν απ' αυτή.

Κι είναι αξιοθαύμαστο πως η ύφεση που έχει πνήξει όλα τα μαζικά κινήματα κι αναποφύευστα και την ΠΣΕ, την έχει επηρεάσει, κατά την εκτίμησή μου, σε μικρότερο σχετικά βαθμό, ενώ ελλειδοφόρα παραμένει η εικόνα όπου σημαντικός αριθμός νέων προσεγγίζει από πηγάδι ενδιαφέροντος τις πατρογονικές του πολιτιστικές καταβολές, ίσως γιατί η παράδοση κι ο λαϊκός μας πολιτισμός έχουν βαθιές ρίζες στη συνείδηση του λαού μας.

Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους η δράση των αποδημικών οργανώσεων παίρνει μια ιδιαίτερη σημαντική αξία, ενώ παράλληλα το χρέος για συμμετοχή όλων στην συνειδητοποίηση της δράσης τους.

Όμως, παρά τα όποια εμπόδια, αντιξοότητες και αντιδράσεις, η δυναμική της αποδημίας είναι τέτοια που κάνουν να είμαι αισιόδοξος για τη μελλοντική της δημιουργική πορεία.

Βουλή και οι τεχνικοί διαχωρισμοί. Ο καθενας, μπορεί βεβαίως να έχει τις απόψεις του. Όμως μέσα στην ΠΣΕ έχουμε όλοι Ηπειρώτες και μας ενώνουν οι κοινότητες και τα οράματα.

Γι' αυτό έχουμε ταχθεί υπέρ του ενιαίου ψηφοδέλτιου με διοικητική, για την ανάπτυξη των οργάνων της ΠΣΕ, γεγονός που θα συμβάλει τις οποίες αντιθέσεις και θα δώσει την ευκαιρία ανάδειξης ικανών πατριωτών στο τιμόνι της κορυφαίας μας οργάνωσης.

Οι καιροί δεν περιμένουν. Αμέσως, μετά τις εκλογές, πρέπει να καταβεί σχεδίο του καταστατικού με όλη τις αναγκαίες αλλαγές, για να μπορέσουμε έτσι από καλύτερες θέσεις να αγωνιστούμε για τους στόχους μας.

Και κυρίως για το μεγάλο όραμα, την ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ, η οποία θα δώσει νέα πνοή στο Ηπειρωτικό Αποδημικό Κίνημα.

Η Ήπειρος μας χρειάζεται όλους. Στον αγώνα μας δεν περισσεύει κανείς. Αγώνας ενωτικός, πανηπειρωτικός.

“ΠΥΡΡΟΣ”
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32
106 83 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 82 33 830
FAX: 82 38 468
Δυναμική Επικοινωνία

ΔΙΗΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ
● ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΑΡΗ ● ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΓΑΘΙΟΥ 3 ΑΘΗΝΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΩΣ: ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 5.000 ΔΡΧ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΙ: 10.000 ΔΡΧ.
ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: 20.000 ΔΡΧ.
ΕΥΡΩΠΗ: 50 ΜΑΡΚΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ - ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ 30 ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΠΑ

Οι απόψεις που εκφράζονται στα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα και τη γνώμη της εφημερίδας - Συγκυρία της παρατύπως -

ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ

ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΑ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τιμή στη Ζαγορίσια Γυναίκα

Η ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ, θέλοντας να τιμήσει τη Ζαγορίσια γυναίκα, οργάνωσε εορταστική εκδήλωση, που τη συνδύασε και με το κόψιμο της Πρωτοχρονιάτικης πίτας της.

Η εκδήλωση έγινε στις αίθουσες της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής στο Χαλάνδρι, την Κυριακή 28 Ιανουαρίου 2001. Μετά τον εκκλησιασμό στο ναό του Αγίου Γεωργίου της Σχολής, Ζαγορίσιοι και φίλοι του Ζαγορίου συγκεντρώθηκαν στην αίθουσα τελετών της Σχολής.

Ο Διευθυντής του Ιδρύματος κ. Κώστας Πανταζής καλωσόρισε τους πολλούς προσκεκλημένους εκ μέρους του Ιδρύματος και ευχήθηκε καλή χρονιά και επιτυχία στην εκδήλωση.

Αναφερόμενος στην προσφορά της Ριζαρείου στο Ζαγόρι και τη συνεργασία της με την Ένωση των Ζαγορίσιων, τόνισε ιδιαίτερα τις κοινές προσπάθειες, υπομνήματα και λοιπές ενέργειες της Ένωσης για την τροποποίηση του Νόμου που επέβαλε βαριά και δυσβάστακτη φορολογία, όπως είχε σταθεί οδός των κοινωφελών ιδρυμάτων και την απάθειά της ή έστω μείωσή της. Η συνέχιση της κατάστασης αυτής οδηγεί τα ιδρύματα στη μη εκπλήρωση των κοινωφελών έργων τους και στη χρεωκοπία τους, όταν φορολογείται το σύνολο των εσόδων χωρίς καμιά ελάφρυνση.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος της Ένωσης κ. Αριστοβούλος Χρόνης άνοιξε το πρόγραμμα της εκδήλωσης με χαιρετισμό κι αυτός προς τους φιλοξενούμενους, ευχές για το νέο χρόνο και παρουσίαση της ομιλήτριας της εκδήλωσης.

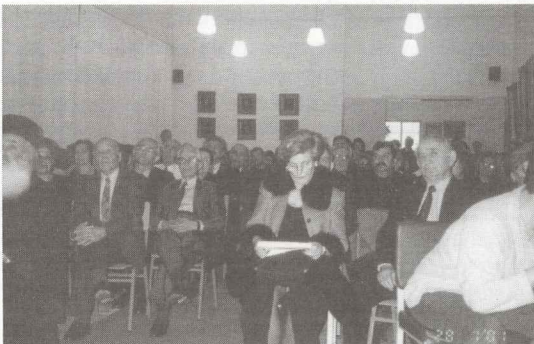
Ομιλήτρια ήταν η κ. Κωνσταντίνα Σπηλιωτοπούλου, φιλόλογος, κοινωνική ανθρωπολόγος με σπουδές στο Ε.Η.Ε.ΣΣ - PARIS. Σήμερα είναι εξωτερική συνεργάτιδα του Πανεπιστημίου Κολλούμبيا και εργάζεται στη μάχη εκπαίδευση στην Ελλάδα. Σπούδασε στα Γιάννενα κι έζησε από κοντά το Ζαγόρι για αρκετά χρόνια, συλλέγοντας το υλικό της διδακτορικής διατριβής της, που ήταν: «Η εξέλιξη των κοινωνικών σχέσεων των δύο φύλων στις ορεινές κοινότητες της Ελλάδας - το παράδειγμα του Ζαγορίου της Ηπείρου».

Η ομιλία της πετυχημένη, γλαφυρή και τεκμηριωμένη, που πλησιάζονταν και με την προβολή διαφανειών και φωτογραφιών από την κοινωνική ζωή στο Ζαγόρι, είχε ως θέμα της: «Η συμβολή της Ζαγορίσιας γυναίκας στον πολιτισμό του Ζαγορίου».

Παρουσίασε παραστατικά τη φυσιογνωμία της Ζαγορίσιας γυναίκας, της γυναίκας που με τη θυσία της κράτησε τη ζωή στο Ζαγόρι. Αναφέρθηκε στην ξενιτιά και τη μακρόχρονη στέρηση του α-

«... Απόψε περδικοῦλα μου, εδώ θα ξημερώσω.
- Κι αν ξημερώσεις, ξένε μου, στη ρούνα θα πηγαίνεις, τ' είναι στενό το σπίτι μου, στρώμα για σε δεν έχω, στο στρώμα το νυφιάτικο ξένος δεν θα πηγαίνει.
Ο άντρας μ' πάει στην ξενιτιά τώρα δώδεκα χρόνους, ακόμη δυο τον καρτερώ και τρεις τον πετυχαίνω, κι απ'ε θα κόψω τα μαλλιά καλογριά θα γίνω, κι απάνω σ' έρημο βουνό θα στήσω μοναστήρι εκείν' αν τρώει η ξενιτιά κι εμ'ε τα μαύρα ράσα».

Ζαγορίσιο δημοτικό τραγούδι

ντρα που ταξίδευε, στις χαρές και στις λύπες της, στη νοικοκυροσύνη της, στην κοινωνική του υποστάση, στην τόλημ και στην αρετή της, στην τιμιότητα της.

Ακολούθησαν χαιρετισμοί από τον κ. Μιχάλη Μαρτσέκη, πρόεδρο της Ομοσπονδίας Αδελφωτήτων Κόνιτσας και την κ. Εύα Χαλατσά, πρόεδρο του Συνδέσμου Γυναικών Ηπείρου. Τέλος από μέρους του ΔΣ της Ένωσης ο κ. Σωτήρης Σωτήρης ευχαρίστησε τη Ριζαρεία για τη φιλοξενία, αλλά και τη βοήθεια του προσωπικού της στην οργάνωση και παρουσίαση της εκδήλωσης, τους πολλούς Ζαγορίσιους και φίλους που τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση, ευχήθηκε καλή χρονιά σ' όλους κι αναφερόμενος στην ομιλήτρια είπε πως με την ομιλία της αναβίωσε μνήμες παιδικές, ήθη και έθιμα, μας γύρισε νοσταλγικά προς τα πίσω ζωντανεύοντας εικόνες και σκηνές από την οικογένεια, την εκκλησία, τις γιορτές, τους γάμους και τις άλλες εκδηλώσεις. Ακολούθησε το κόψιμο της βασιλόπιτας και μετά προσφέρθηκαν στους καλεσμένους μεζέδες, ποτά και αναψυκτικά από τον πλοῦσιο μπουφέ που υπήρχε.

Μέσα στη ζεστή, φιλική και πατριωτική ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε, αντιληφθήσαν ευχές, οχηματίστηκαν τα γνωστά πηγάδια με κουβεντολόι και με θέμα, τι άλλο, παρά το Ζαγόρι και τους σχεδιασμούς για καλή αντάμωση το καλοκαίρι στα χωριά.

Σ.Σ.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΣΕΝΙΚΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Με αφορμή την κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας, η Αδελφότητα Σενικού Ιωαννίνων πραγματοποίησε μια όμορφη εκδήλωση την Κυριακή 12/2/2001 στο κέντρο «Το Στέκι» στο Χαϊδάρι. Η προσέλευση των απόδημων Σενικωτών που κατοικούσε σε όλη την Αττική, ήταν απρόσμενα μεγάλη. Μετά την κοπή, ακολούθησε φαγητό στον ίδιο χώρο, όπου δόθηκε η ευκαιρία οι συγχωριανοί να θυμηθούν τα παλιά. Σε αυτό βοήθησε ο λόγος του προέδρου κ. Εμμανουήλ Λαμπίρη, που ήταν γεμάτος συγκίνηση και νοσταλγία. Μήνυμα και ευχές απέστειλε ο Δήμαρχος Σελλών κ. Δημήτριος Φαρμάκης, εκφράζοντας και το Δημοτικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Σενικού αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει θερμά όλους όσους παρευρέθηκαν και εύχεται σε όλους τους συγχωριανούς υγεία, ευημερία και ό, τι καλύτερο για τις οικογένειές τους.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ (ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ 2001)

3 ΦΕΒΡΑΡΙΟΥ 2001! Μια ηπειρώτικη βραδιά στη Ναύπακτο! Μια ξεχωριστή μέρα για τους Ηπειρώτες της Ναυπάκτου και της Δωρίδας! Μια όμορφη καλλιτεχνική εκδήλωση με περισσό κέφι και μεράκι!

Ήταν μια από τις πολλές καλλιτεχνικές - πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιεί ο Σύλλογος Ηπειρωτών Ναυπακτίας και Δωρίδας. Ήταν ο ετήσιος χορός του Συλλόγου που έγινε στο κοσμικό κέντρο «Φοίβος», μέσα σε ιδιαίτερη εορταστική ατμόσφαιρα.

Σ' αυτή την πανέμορφη Ηπειρώτικη Βραδιά είχαν την τύχη τα μέλη και οι φίλοι του Συλλόγου ν' απολαύσουν γνήσια ηπειρώτικη δημοτική μουσική, που ερμήνευσε το υπέροχο συγκρότημα του ακούραστου και επιδέξιου κληρονόμου ΚΩΣΤΑ ΒΕΡΑΗ με τον εξάμετρο τραγουδιστή ΔΑΣΚΑΛΟ.

Θαυμάσαμε τα μουσικά τακτόματα του κληρονόμου και τη μελωδική φωνή του τραγουδιστή. Την παράσταση έκλειψαν τα τρία χορευτικά συγκροτήματα του Συλλόγου, που χορεύσαν γνήσιους ηπειρώτικους χορούς.

Οι φανταχτερές παραδοσιακές ηπειρώτικες φορεσιές των χορευτών έδωσαν μια ξεχωριστή νότα στην όλη εκδήλωση.

Στη διάρκεια του χορού έγινε η ετήσια απονομή επαίνων και βραβείων στα παιδιά των Ηπειρωτών, που πέτυχαν στις Γενικές Εξετάσεις, για την εισαγωγή τους στα Πανεπιστήμια. Οι επιτυχόντες είναι: Γεωργακόπουλος Χρήστος (Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Αθηνών), Λάμπρης Γεώργιος (Φυσικής Πάτρας), Μήτσος Ανδρέας (Ιατρικής Πάτρας), Μαστορογιάννης Ελένη (Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων Πειραιά), Πανταζής Αντώνιος (Κοινωνικής Θεολογίας Αθηνών), Πιπικός Βασίλειος (Φαρμακευτικής Αθηνών).

Η απονομή των βραβείων έγινε από τον κατά πάντα Άξιο και Σεβαστό Μητροπολίτη κ. Ιερόθεο, ο οποίος τιμά πάντα με την παρουσία του το Σύλλογό μας. Θερμά συγχαρητήρια στους επιτυχόντες και τους ευχόμεστε πάντα να έχουν επιτυχίες και σύντομα να τους καμωρούμε πτυχιούχους και άξιους πολίτες της κοινωνίας.

Όσοι απουσίασαν, έχασαν μια σπάνια εκδήλωση. Υπήρξαν χαρακτηριστικές και αδικαιολόγητες απουσίες, όπως αυτή του κ. Δημήτρου της πόλης μας, που - αν και προσκλήθηκε επίσημα - για δεύτερη συνεχή χρονιά (όση και η θητεία του) έλαμψε... με την απουσία του. Ύψους... την πήλτη σ' ένα Σύλλογο αξιόλογο με πλούσια καλλιτεχνική και πολιτιστική δράση.

Κάποιοι βέβαια φαίνεται ότι «ενοχλούνται» από τις ποικίλες και πετυχημένες εκδηλώσεις του Συλλόγου Ηπειρωτών και προσπαθούν με πολλούς θεατούς και μη τρόπους, να μειώσουν την προβολή και το έργο του Συλλόγου. Να ξέρουν όμως ότι μιτασιονοούν. Ο Σύλλογος έχει καταξιωθεί στη συνείδηση των πολιτών της Ναυπάκτου και όχι μόνο και θεωρείται ένας από τους πιο δραστήριους Συλλόγους. Απλώνει γέφυρα φιλίας και συνεργασίας (γεφυρώ παραδοσιακό είναι και το έμβλημά του) με όλους και στοχεύει στο γεφύρωμα των σχέσεων ατόμων και Συλλόγων.

Οι Ηπειρώτες, ζώντας μακριά από τη γενέτειρά τους, ξέρουν να τιμούν τους συμπατριώτες τους, να συνεργάζονται με τους συμπολίτες τους και να γλιτώνουν. Αγαπούν το δημοτικό τραγούδι, γιατί ξέρουν ότι σ' αυτό καθρεφτίζεται ολόκληρη η ιστορία και ο Πολιτισμός μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΑΝΟΣ
Γραμματέας Συλλόγου Ηπειρωτών
Ναυπακτίας και Δωρίδας

Στης Πίνδου τις τραχιές πηλιγιές
Γη και ουρανό να ορίζουν
Βλέπω τις Ηπειρώτισσες
Ψηλά ν' ανηφορίζουν
Πρώτες στο μεγάλο κάλεσμα
Και στο μεγάλο χρέος.

Είναι πραγματικά τούτο το κάλεσμα στο μεγάλο χρέος, που κάνει τις Ηπειρώτισσες Γυναίκες της Αποδημίας, αλλά και άλλους Ηπειρώτες, να προσέρχονται μαζικά, κάθε χρόνο, στην ετήσια γιορτή του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ, στην «Πίτα της Ηπειρώτισσας».

Φέτος η γιορτή, που ξετυλίχθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2001, στο Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών, ήταν αφιερωμένη στην πυρόπληκτη Ήπειρο. Στη γενέθλια γη που δοκιμάστηκε σκληρά από τις πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού.

«Με πόνο στην καρδιά - τόνισε στην ομιλία της η πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Εύα Χαλατσά - και τη σκέψη στραμμέ-

«Αντλούμε δύναμη από τις παραδόσεις μας»

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΗ ΗΠΕΙΡΟ Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

νη στην πατρίδα αφιερώνουμε τη γιορτή μας στην πυρόπληκτη Ήπειρο. Με έμπρακτη αγάπη αλληλά και σεβασμό θ' απλώσουμε τα φτερά μας στο μέλλον της μεγάλης προσδοκίας.

Η νέα χιλιετία χρειάζεται επαναστάτες με αιτία. Η νέα εποχή μάς θέλει όλους συμμετοχούς, συνειδητούς προσπιστές κάθε ιδανικού. Θα αντλήσουμε δύναμη μέσα από τις παραδόσεις και την ιστορία μας. Θα δείξουμε για μια φορά ακόμα, πως οι Ηπειρώτισσες δεν σκύβουν το κεφάλι στις όποιες κακουχίες, αλλά δυναμώνει η θέλησή τους να συνεχίσουν με πείσμα τον αγώνα για ένα καλύτερο αύριο, με σκοπό την αναγέννηση της καμένης γης. Κουβαλάμε στους ώμους μας τη μεγάλη κληρονομιά των γυναικών του έπους του '40».

Με την ευκαιρία αυτή τιμήθηκαν οι Συνοριακοί Φύλακες Ιωαννίνων για την αυτοθυσία τους στον αγώνα με τις φλόγες και ο νομάρχης Ιωαννίνων κ. Νίκος Ζαρχαπάδης, για τη βοήθεια της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Στο καλλιτεχνικό μέρος του προγράμματος πήραν μέρος: Η παραδοσιακή χορωδία του Δήμου Παλαιού Φαλήρου, υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Γιαννακόπουλου, ο Λαογραφικός και

Ο νομάρχης Ιωαννίνων κ. Νίκος Ζαρχαπάδης παραλαμβάνει από την πρόεδρο του Συνδέσμου κ. Εύα Χαλατσά την τιμητική πλάκα.

Χορευτικός Όμιλος «Καθαρρύτες», η Άννα Μαρίνου, οι τραγουδιστές Ανθούλα Νούση, Στυλιανός Μπέλλος, Ηλίας Κόντης και οι μουσικοί Νίκος Φιλίππιδης (κλαρίνο), Κώστας Φιλίππιδης (αούτο), Βασίλης Φάκος (βιολί), Παναγιώτης Μπάος (ντέφι), ενώ προβλήθηκε και ντοκιμαντέρ από την πυρόπληκτη Ήπειρο. Το πρόγραμμα παρουσία-

σαν η Γιάννα Κόντη και η Ευαγγελία Τσιάβου.

Στο τέλος της εκδήλωσης, οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία, με τον πλοῦσιο μπουφέ και μ' ένα ποτό, να τα πουν, ν' ανταλλάξουν νέα και απόψεις, μέσα σ' ένα ζεστό Ηπειρωτικό περιβάλλον. Το ραντεβού δόθηκε και για του χρόνου!

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΘΡΙΑΣΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Ο Σύλλογος Ηπειρωτών Θριασίου Πεδίου (έδρα Ελευσίνα) συμπληρώνει φέτος 15 χρόνια συνεχούς δραστηριότητας. 15 χρόνια περσαν από τότε, που μια ομάδα πατριωτών συγκεντρώθηκαν και με μόνο κίνητρο την αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα τους, την Ήπειρο, ίδρυσαν το Σύλλογο Ηπειρωτών Θριασίου Πεδίου. Είχε την τύχη αυτός ο Σύλλογος ν' ανακαταστεί από όλους τους Ηπειρώτες και μη της περιοχής, και να μεγαλώσει υπό την προστασία τους. Όλοι μαζί ανέδειξαν τον γενέθλιο τόπο, τη ήθη, τα έθιμα, τη μουσική και τους χορούς του. Μ' ένα δυναμικό χορευτικό (80 παιδιά συμμετέχουν - χοροδιδάσκαλος η κ. Ελένη Γκόγκου) αναδεικνύεται σε κάθε περίπτωση η θεεντιά και η χάρη των Ηπειρωτικών τραγουδιών.

Ο Σύλλογος τιμήσει τα 15χρονά του στις 17/2/2001 στην ετήσια χοροεσπερίδα του, στο κέντρο «Πανόραμα» της Ελευσίνας. Ο «ΠΥΡΡΟΣ» ήταν εκεί και είχε την ευκαιρία να διαπιστώσει τον ενθουσιασμό και τη συσπείρωση των Ηπειρωτών της περιοχής στο Σύλλογό τους. Ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Ναπολέων Γκόγκος (από την Παρδαλίτσα Λάκκας Σουφίου), μας δήλωσε:

«Με την ίδρυση του Συλλόγου μας δίδαξαμε σ' εκείνους που δεν ήξεραν, θυμήσαμε σ' εκείνους που χέχασαν και φτάσαμε αυτή τη στιγμή να γιορτάζουμε τα 15 χρόνια ενός θεσμού, πλέον, στα πολιτιστικά δρώμενα της περιοχής μας. Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους εκείνους που μας στήριξαν στο πέρασμα του χρόνου, στα μέλη των προηγούμενων Διοικητικών Συμβουλιών που έδωσαν την ψυχή τους και το χρόνο τους σ' αυτόν τον Σύλλογο, στα παιδιά των χορευτικών μας τμημάτων που ήταν και είναι μαζί μας όλα αυτά τα χρόνια, καθώς και στους χοροδιδασκάλους τους, που μας ανέδειξαν όλα αυτά τα χρόνια, στους άλλους πολιτιστικούς συλλόγους του Θριασίου, της Αττικής και της μάνας Ηπείρου, με τους οποίους συνεργαστήκαμε και που συμβάλλουν στη συνέχιση της παράδοσης και εναντιώνονται στην έννοια της παγκοσμιοποίησης».

Ένας από τους στόχους του Συλλόγου είναι και η απόκτηση του «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ» και για το σκοπό αυτό έχει ανοικτεί λογαριασμός στην Αγροτική Τράπεζα: 049-01-007646-71.

Το ΔΣ του Συλλόγου σήμερα αποτελείται: Πρόεδρος Ναπολέων Γκόγκος, Αντιπρόεδρος Γεώργιος Νικολάου, Γραμματέας Κων/νος Μικρός, Ταμίας Αναστάσιος Διαμάντης, Μέλη: Δημήτριος Διαμάντης, Ρωξάνη Μαύρου, Ιωάννης Παπαδήμας και Παρασκευή Γεροκώστα.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ

Ο Ηπειρώτες, όπου κι αν βρίσκονται, επικοινωνούν και συνδέονται με κάθε τρόπο με τον γενέθλιο τόπο. Δεν ξεχνούν τις ρίζες τους. Δημιουργούν τα «κοινά» τους. Στη μακρινή Ξάνθη ζουν 1500 περίπου Ηπειρώτες. Εκεί λειτουργεί εδώ και χρόνια (από το 1978) η δραστήρια ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ.

Θα έχουμε την ευκαιρία σε επόμενο τεύχος μας να αναφερθούμε αναλυτικά στη δράση της. Προς το παρόν σας πληροφορούμε, όπως μας ενημέρωσαν οι συμπατριώτες μας, ότι από τις αρχαιρεσίες της 21ης Ιανουαρίου 2001, προέκυψε νέο Διοικητικό Συμβούλιο στην Αδελφότητα, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

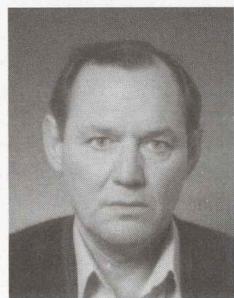
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Πρόεδρος (Κορφοβούνι Άρτας)
ΚΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΑΥΛΟΣ Α' Αντιπρόεδρος (Ελατοχώρι Ιωαννίνων)
ΜΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β' Αντιπρόεδρος (Ροδανή Άρτας)
ΣΑΓΙΟΓΛΟΥ ΔΟΜΝΑ Γραμματέας (Λεσκοβίκι Β. Ηπείρου)
ΣΤΟΙΚΟΥ ΠΟΛΥΞΕΝΗ Ταμίας (Γηρομέρι Θεσπρωτίας)
ΚΑΛΛΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Κοσμήτωρ (Μαργαρίτι Θεσπρωτίας)
ΠΑΝΤΖΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Μέλος (Παχυκάλαμος Άρτας)

Ευχόμαστε στους συμπατριώτες μας καλή δύναμη στο έργο τους για το καλό της Αδελφότητας και της Ηπείρου. Ο «ΠΥΡΡΟΣ» είναι στη διάθεσή τους για κάθε θέμα που αφορά στη δράση της Αδελφότητας.

Απευθύνουμε έκκληση σε όσους Ηπειρώτες θέλουν να συνδράμουν στο έργο της Αδελφότητας, η οποία έχει ανάγκη από έντυπο υλικό σχετικό με την Ήπειρό μας, για εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης της, να επικοινωνήσουν με τον πρόεδρο κ. Βασιλείου, τηλ.: 0541 - 73842, 62727.

Η πορεία του Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος στις σύγχρονες συνθήκες και η σύνδεσή του με την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία

**ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΚΑΤΣΕΝΗΣ - Σύμβουλος της ΠΣΕ
Εκπρόσωπος της «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ»**

Για να απαντήσουμε με επάρκεια στην ερώτηση, θα πρέπει να προσδιορίσουμε και να περιγράψουμε επακριβώς την έννοια και το περιεχόμενο των «σύγχρονων» συνθηκών.

Είναι άραγε σύγχρονη η συνθήκη που θέλει την Ήπειρο συνεχώς να φτωχαίνει; Είναι άραγε σύγχρονη η συνθήκη που θέλει τους δείκτες ανάπτυξης να είναι αρνητικοί; Είναι άραγε σύγχρονη η συνθήκη που θέλει να επιβάλλει την πολιτισμική ήττη και την πολιτιστική ομογενοποίηση; Αποτελεί, άραγε, εκσυγχρονισμό η παντελής έλλειψη υποδομών (αιθροδόδρομος, οδικό δίκτυο, λιμάνια, σύγχρονα αεροδρόμια, φυσικό αέριο κ.λπ);

Ας μην ξεγεληθούμε, «αναγκαίες και σύγχρονες συνθήκες» αποτελούν οι αγώνες του Ηπειρωτικού Αποδημικού κινήματος, που χρόνια τώρα, άληθε με περισσότερη κι άληθε με λιγότερη επιτυχία, προσπαθεί να κρατήσει μέσα από ποικίλες δραστηριότητες την προοπτική της ανάπτυξης, μιας ανάπτυξης που δεν θα καταστρέφει το περιβάλλον, που θα σέβεται τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, τις δυνατότητες της περιοχής και τις παραδόσεις της.

Χρειάζεται, όμως, αυτό το κίνημα να φρεσκάρει τις μορφές παρέμβασής του, για να γίνει αποτελεσματικότερο. Χρειάζεται, επίσης, να κατανοήσει πως προϋπόθεση της ανάπτυξης δεν είναι μόνο η ανταγωνιστικότητα και οι νόμοι της αγοράς. Οι νόμοι της αγοράς και η έλλειψη υποδομών καταδίκασαν την Ήπειρο στο τελευταίο σκαλοπάτι της Ευρώπης.

Η Ήπειρος, εάν δεν ενταχθεί σ' ένα οργανωμένο σχεδιασμό, που θα είναι στενά δεμένος με την ανάπτυξη όλης της χώρας, στα πλαίσια ενός δημοκρατικού προγράμματος περιφερειακής αποκέντρωσης, δεν θα μπορέσει να ανρθωθεί.

Ως εκ τούτου, ο συντονισμός των Ηπειρωτικών Συλλόγων και Ομοσπονδιών της Ηπειρωτικής Αποδημίας για τη διεκδίκηση των παραπάνω στόχων είναι τώρα παρά ποτέ αναγκαίος. Είναι χρέος όλων μας.

Το 2001 μας φέρνει ένα βήμα πιο κοντά στην ανατροπή της πορείας του μαρasmus και της ερήμωσης. Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλήδους που τόσο πολύ ξεμακραίνει και σπάει τους δεσμούς της από τις Ομοσπονδίες και τις Αδελφότητες και που συνεχώς συντηρεί «παράγοντες» που παράγουν δημόσιες σχέσεις για ίδιο όφελος και σφικταγκαλιάζονται όλο και περισσότερο με την κεντρική εξουσία, πρέπει, μέσα από νέες μορφές οργάνωσης, να συγκροτήσει το καινούργιο περιεχόμενο της και τη σύγχρονη σχέση της με τα Ηπειρωτικά Σωματεία - μέλη της.

Το 2001 αποτελεί, μέσω των εκλογών στην κορυφαία μας οργάνωση, χρονιά δυνατότητας για ριζική ανατροπή αυτού του σκηνικού. Σήμερα δεν δικαιολογείται καμία άγνοια και κανένα λάθος. Παλιοί και νέοι έχουμε καταγεγραμμένο πλήθος εμπειριών από την πορεία της ΠΣΕ τα τελευταία χρόνια. Το αν η υποταγή και ο διαχωρισμός των Ηπειρωτών μας ωφέλησαν το γνωρίζουμε πλέον όλοι. Είμαστε πεπεισμένοι πως ήρθε η ώρα της χειραφέτησης.

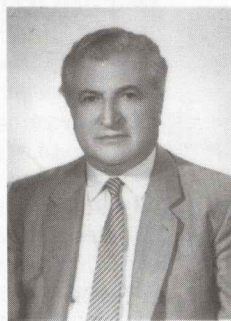
Χωρίς ταλαντεύσεις ν' αξιοποιήσουμε πλήρως τις δυνατότητες που μας παρέχονται και μέσα από τις εκλογές να σπάσουμε τον κύκλο της «ένοχης σιωπής».

Μας αξίζει και μας αναλογεί ένα Ηπειρωτικό Κίνημα των αναγκών και των δικαιωμάτων της εποχής μας. Μόνο τότε θα μπορούμε να χαρακτηρίζουμε τη σχέση της κορυφαίας οργάνωσης του Αποδημίου Ηπειρώτη, της ΠΣΕ, ως σύγχρονη.

Γ' αυτό, λοιπόν, η ανατροπή της σημερινής κατάστασης είναι υπόθεση όλων, χωρίς αποκλεισμούς.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ - τ. Πρόεδρος της ΠΣΕ

Το Ηπειρωτικό Αποδημικό κίνημα τα τελευταία χρόνια βάνει συνεχώς μειούμενο, χάνοντας τη δυναμική του. Αυτό συμβαίνει για πολλούς και διάφορους λόγους, όπως π.χ. γιατί οι συνθήκες ζωής των αποδήμων έχουν βελτιωθεί, όπως επίσης και οι συνθήκες ζωής των κατοίκων της υπαίθρου, απ' όπου έλκουν την καταγωγή τους και προς τους οποίους ήταν στραμμένο το ενδιαφέρον των αποδημικών σωματείων.

αυτό είναι ακόμα πιο σημαντικό στον πολιτιστικό τομέα. Η ύπαρξη και λειτουργία τους είναι περισσότερο απαραίτητη για την Ήπειρο, η οποία, κατά γενική ομοιογία, είναι η πιο εγκαταλειμμένη και φτωχότερη περιοχή, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

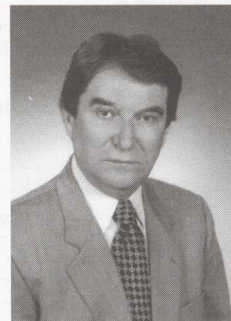
Τα Ηπειρωτικά Αποδημικά Σωματεία του θεατοπιδίου της Αττικής, εκτός της δράσης τους

στον πολιτιστικό τομέα, αποτελούν και σοβαρό μοχλό πίεσης προς τις εκάστοτε κυβερνήσεις, για την επίλυση σοβαρών προβλημάτων της Ηλείου και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των ολλών - κυρίως ηλικιωμένων - κατοίκων που έχουν απομείνει σ' αυτή.

Για την καλύτερη και συντονισμένη δράση τους, η σύνδεσή τους με την κορυφαία οργάνωση, την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλήδους, είναι όχι μόνο χρήσιμη και αναγκαία, αλλά επιβεβλημένη. Η δράση της ΠΣΕ και οι τεράστιες υπηρεσίες που προσφέρει στον τόπο είναι γνωστές. Τα 400 σωματεία - μέλη της και οι 350 - 400 χιλιάδες μέλη αυτών των σωματείων, είναι τρανή απόδειξη της σπουδαιότητας, του ωραίου και ουσιαστικού έργου που επιτελεί στον πολιτιστικό κυρίως τομέα, αλλά και σε πολλούς άλλους τομείς της κοινωνικής ζωής των Ηπειρωτών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΑΝΑΡΑΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΣΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

Νομίζω σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται, απαιτείται οι δεσμοί των αποδήμων Ηπειρωτών με τους αποδημικούς φορείς - Συλλόγους, Αδελφότητες και Ομοσπονδίες και ιδιαίτερα με την Π.Σ.Ε. - να γίνουν πιο στενοί, προκειμένου να διατηρήσουμε και να διασώσουμε τη γνήσια πολιτιστική παράδοση, τα ήθη και έθιμα του τόπου μας και γενικότερα την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Καταθέτω προτάσεις προς συζήτηση:

- Να περιοριστούν τα μέλη του ΔΣ της Π.Σ.Ε σε 15 (από 25 που είναι σήμερα), καθιστώντας το όργανο πιο ευέλικτο και λειτουργικό.

- Να δημιουργηθεί ο θεσμός του Γενικού Συμβουλίου της ΠΣΕ, στο οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι Ομοσπονδιών και γεωγραφικών ενότητων της Ηλείου. Ο Γενικός Σύμβουλος θα μπορεί να μεταφέρει τις αποφάσεις - προτάσεις - προβληματισμούς και τη γενικότερη πολιτική της Π.Σ.Ε. στις Αδελφότητες, γεγονός που δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να το κάνει το ΔΣ στις 400 και πλέον Αδελφότητες.

Ιδιαίτερα σήμερα είναι επιτακτική ανάγκη η δημιουργία του παραπάνω θεσμού αυτό γιατί μέχρι τη τέλη της δεκαετίας του '80 οι περισσότερες Αδελφότητες είχαν ως χώρο συγκέντρωσης και δραστηριοτήτων το Πνευματικό Κέντρο Ηπειρώτη. Σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό χρησιμοποιεί άλλους χώρους ή έχει ιδιόκτητη στέγη. Έτσι έχουν αδυνατήσει και οι τοποχωρωτάτικοι δεσμοί με την οργάνωση.

- Να προβλεφθεί διάταξη στο καταστατικό για την υποχρεωτική συμμετοχή των αντιπροσώπων στην ΠΣΕ, του προέδρου ή αντιπροέδρου της κάθε Αδελφότητας.

**ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΑΡΤΣΕΚΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ**

Ήπειρος, Αποδήμοι, Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Οι μαζικές μετακινήσεις που πραγματοποιήσε ο πληθυσμός της περιφέρειας προς τα αστικά κέντρα και κατ' εξοχήν προς την πρωτεύουσα, την Αθήνα, για διάφορους λόγους, είχαν ως αποτέλεσμα να ερημώσουν τα χωριά, περισσότερο τα ορεινά, και να δημιουργηθεί ο υπερπληθυσμός της Αθήνας, με τις εντεύθεν πολυποικίλες οδυνηρές συνέπειες. Οι φυγάδες από τη γενέθλια γη τους, οι εσωτερικοί μετανάστες, έγιναν και λέγονται αποδήμοι. Σουν, δραστηριοποιούνται και προκρίβουν στο νέο τους κοινωνικό περίγυρο, χωρίς ποτέ να αποσυνδέονται από τη γενέθλια γη, είτε άφησαν εκεί συγγενείς, είτε όχι. Έχει ενδιαφέρον να διερευνηθεί από κάποιο φορέα, αυτή η εξακολουθητική σύνδεση του αποδήμου με τη γενέθλια γη και να απαντηθεί το ερώτημα «πώς διαμορφώνεται και πώς συμπεριφέρεται ο πληθυσμός αυτός, ποια είναι τα στοιχεία σύνδεσής του με τη γενέθλια γη του, ποιες είναι οι αντιδράσεις του στη διαδικασία μετάβρασης και μετασχηματισμού του στο νέο κοινωνικό περιβάλλον και ποια η σημασία και η επίδραση των πολιτιστικών - εθνοτοπικών Συλλόγων που ιδρύσαν και διατηρούν οι αποδήμοι, τόσο στη γενέθλια γη τους όσο και στο νέο κοινωνικό και πολιτιστικό τους περιβάλλον».

Στο χώρο της Αττικής κατοικούν πάνω από 550.000 Ηπειρώτες, οι καλύτε-
μενοι αποδήμοι, οι οποίοι, ένα μεγάλο τμήμα τους, εξακολουθούν να αισθάνονται ως μέλη της κοινωνίας του τόπου τους, να αισθάνονται ότι αποτελούν μια παροικία του τόπου τους στην Αθήνα και γι' αυτό ενδιαφέρονται για τη γενέθλια γη τους.

Έτσι, οι αποδήμοι, για να μπορούν να διατηρούν τους δεσμούς μεταξύ τους και να επικοινωνούν με τη γενέθλια γη τους και να διοχετεύουν σ' αυτή το ενδιαφέρον και τη φιλογενή αισθημάτά τους, ίδρυσαν τις Αδελφότητες ή τους Συνδέσμούς τους. Οι αποδήμοι Ηπειρώτες, εκτός από τους δεσμούς με τη γενέθλια γη τους, είχαν συναισθήσει ότι ήταν και Ηπειρώτες, τμήμα της ελληνικής κοινωνίας, ιδιαίτερα προνομιούχο, που δημιούργησε τον «Ηπειρωτισμό», έναν ποικιλόμορφο λαϊκό πολιτισμό, τον οποίο ηλιούτιες και με την εθνική - τοπική ευεργεσία, που την κατέστησε πολιτισμικό αγαθό.

Έτσι, οι ήξεις Ήπειρος και Ηπειρώτες, κατέστησαν συνώνυμες με την Εθνική Ευεργεσία. Με τέτοιο κίνητρο, πανηπειρωτική μέριμνα και φροντίδα, ήλινε Αδελφότητες, οι περισσότερες από τα Μαστοροχώρια, δημιούργησαν το 1937 την Π.Σ.Ε., για να αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο όλων των Αδελφοτήτων και να υπηρετηθεί καλύτερα ο σκοπός τους, ώστε αφ' ενός να υπάρχει ένα όργανο που θα ανακαί-
σει την παλινρροία της πολιτισμικής α-

πομοίωσης των αποδήμων από το νέο τους περιβάλλον και συνάμα να μπορούν οι αποδήμοι να επιδιώκουν με ένα όργανο κύρους, το ενδιαφέρον της πολιτείας, για να μην αφεθεί στην ερήμωσή της η Ήπειρος.

Π.Σ.Ε., Αποδήμοι και Αποδημικές Οργανώσεις
Η Π.Σ.Ε. δεν μπόρεσε να εκπληρώσει το ρόλο της, δεν κατάφερε να γίνει η δεξαμενή του «Ηπειρωτισμού» από την οποία να αντλούν δύναμη οι Ομοσπονδίες και οι Αδελφότητες. Ούτε κατάφερε να δημιουργήσει δεσμούς μάνας και παιδιών μ' αυτές. Η ηγεία της δεν αντιπροσώπευε ποτέ την ευρύτερη αποδημία και αποδοχή, ούτε την καθρέφτιζε.

Η κομματικοποίηση της ηγεσίας της, που τα τελευταία χρόνια έγινε επίσημα - δημόσια (υποστήριξη ψηφοδε-
λίων από τα κόμματα) και η επαγγελμα-
τισμοποίηση (δημιουργία δημοσίων σχέσεων, κτλ.) πολλών (ισόβιων) με-
λών της απομάκρυνε και αποστασιο-
ποίησε τους αποδήμους, τις Ομο-
σπονδίες και Αδελφότητες από την Π.Σ.Ε., σε κάποιο βαθμό «μολίσιες» και
αυτές με τις αρνητικές αυτές πρακ-
τικές, ώστε να απομακρυνθούν και να
απομακρύνονται και απ' αυτές τα α-
ξιολόγητα στελέχη της αποδημίας.

Όμως η Π.Σ.Ε. αποστασιοποιήθηκε και από την Ήπειρο. Οργάνωσε ένα συνέδριο στην Ηγουμενίτσα, από το οποίο αποκλείστηκαν ή απουσίασαν οι κατ' εξοχήν αρμόδιοι φορείς που ασχολούνται με την οικονομία και την κοινωνία της Ηλείου, τα Επιμελητήρια και τα Εργατικά Κέντρα.

Υπηρετεί η Π.Σ.Ε. την παράδοση της Ηλείου και τον λαμπρό πολιτισμό της,

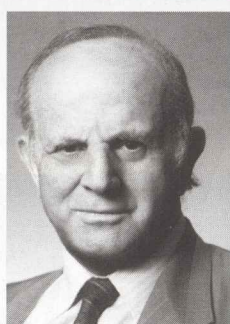
όταν: α) δεν διατηρεί ούτε μια χορευτική ομάδα, β) δεν οργάνωσε ούτε μια έρευνα καταγραφής της εν γένει λαϊκής μας παράδοσης και δεν εξέδωσε ποτέ ούτε ένα βιβλίο, γ) η εφημερίδα της, όταν και όπως εκδίδεται, είναι απολύτως αποχρωμαμένη από τα στοιχεία έρευνας της παράδοσης, της παρουσίας κτλ. αρκούμενη στην έκδοση - προβολή πανηγυριών;

Η προοπτική της Π.Σ.Ε. είναι δυσόληνη, καίτοι θα μπορούσε να κάνει πολλά. Για να βγει από το τέλμα απαιτείται η πραγματική και πλήρης αποκομματικοποίηση, να λειτουργεί συλλογικά, χωρίς κομματικούς ή άλλης μορφής αποκλεισμούς και χωρίς «παρεούλιες» διοίκησης. Να προσελευκούν νέα αξιόλογα πρόσωπα από το χώρο της αποδημίας, να συνδεθεί με συγκεκριμένες πρακτικές και πρωτοβουλίες με τις Ομοσπονδίες και τις Αδελφότητες. Να αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες ανάδειξης των σοβαρών προβλημάτων της Ηλείου, που αφορούν την εν γένει ανάπτυξη, την ανεργία, την πληθυσμιακή ερήμωση, τη δημιουργία ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, τόσο στην Ήπειρο όσο και στο χώρο της αποδημίας, μέσα στο οποίο να μεταπηλατήσει και να μεταγγιστεί στους νεώτερους η Ηπειρωτική παράδοση όχι ως μουσειακό πολιτισμικό αγαθό, αλλά ως αναγκαίο στοιχείο της καθημερινότητας μας.

Τα παραπάνω είναι εφικτά, αρκεί όσοι ασχολούνται με την αποδημία, μέσω της Π.Σ.Ε., των Ομοσπονδιών και των Αδελφοτήτων, να έχουν ως αποστολή να υπηρετήσουν τον Ηπειρωτισμό και όχι τα δικά τους κομματικά, επαγγελματικά ή άλλα συμφέροντα.

**ΚΩΣΤΑΣ ΝΑΣΗΣ
Επ. Πρόεδρος της ΠΣΕ**

Όπως διατυπώνετε, πολύ επιτυχημένα, πρόκειται πράγματι για ΑΠΟΔΗΜΙΚΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ. Όμως δεν είναι και δεν έγινε στην πραγματικότητα ακόμα τέτοιο κίνημα, για λόγους αωστότερης και αποτελεσματικότερης κατεύθυνσης της κορυφαίας μας οργάνωσης της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ και από κει και πέρα για ανάλογους λόγους κυρίως καταστατικούς και οργανωτικούς. Επομένως για τους λόγους κυρίως αυτούς δεν επιτεύχθηκε ακόμα η σύνδεση αυτή ή τουλάχιστον κατά πληοψηφία πρώτα η επιρροή της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ (για την αναγκαιότητα της σύνδεσης) και σε συνέχεια η οργανωτική ένταξη, σταδιακά, του Κινήματος αυτού στην Πανηπειρωτική, πράγμα το οποίο αποτελεί και τη στρατηγική πεμπουσία του όλου θεματός μας.

Αυτή η σύνδεση για να γίνει πράξη χρειάζεται ένα ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ κάποιας διάρκειας, το οποίο να περιλαμβάνει την αντιμετώπιση και λύση των παρακάτω ζητημάτων, βασικά και παράλληλα:

1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ σε πολλή σημεία και διατάξεις του, με προσέλαχον θέμα την καθιέρωση του ΕΝΙΑΙΟΥ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟΥ για την εκλογή των οργάνων της, πράγ-

μα για το οποίο έχω πάρει σαφή θέση, αιτιολογμένη, υπέρ αυτού σε Γενικές Συνελεύσεις της ΠΣΕ και έχω αναλύσει με συνευτεύξεις μου στην εφημερίδα «Πανηπειρωτική». Η καθιέρωση του ΕΝΙΑΙΟΥ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟΥ θα συνετέλεσε αποφασιστικά, μαζί με άλλα, στην αποκατάσταση ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΣΕ.

2. Άμεσος αναπροσανατολισμός και σαφής κατεύθυνση της Πανηπειρωτικής να κατοχυρώσει την μη ανάμειξη των οποιωνδήποτε κομματισμών στα εσωτερικά της (και εννοείται και στις άλλες οργανώσεις της, Ομοσπονδιών, Αδελφοτήτων κ.λπ.), στη βάση της αρχής: ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΝΑΙ, ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΟΧΙ. Μ' αυτό δεν σημαίνει και αυτό εξυπακούεται, ότι θα υπάρξουν βέβαια πολλές περιπτώσεις επικοινωνίας της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ με τα κόμματα θετικού χαρακτήρα και κυρίως με το εκάστοτε κυβερνητικό κόμμα, για τις διεκδικήσεις της και την επίλυση σημαντικών προβλημάτων της που προκύπτουν άμεσα.

3. ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΣΕ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ: Το θέμα αυτό που είναι από τα μεγαλύτερα, τα οξύτερα και τα άμεσα, πρέπει να αποτελέσει μόνιμη απασχόληση και αντικείμενο της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ και του Διοικητικού της Συμβουλίου, ύστερα μάλιστα από τη νεότερη διαπίστωση της Ε.Ε. ότι η Ήπειρος συνεχίζει να είναι η πιο φτωχή περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιβάλλεται να ενταχθεί η προσπάθειά μας αυτή και κυρίως η απόρροή της για την Ήπειρο του κονδυλίου που εγκρίθηκε από το Γ. Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, πράγμα που υιοθετήθηκε από όλους τους αρμοδίους της πολιτείας, τους παρειαθέντες στο 6ο Πρακτικό Πανηπειρωτικό Συνέδριο, τον Αύγουστο του 1999.

4. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΘΕΜΑ: Με την πάροδο του χρόνου, τις τρέχουσες εξελίξεις και την ανάπτυξη του Αποδημικού Κινήματος, ανακύπτει εκ των πραγμάτων ά-

μεσο θέμα αναπροσανατολισμός της οργάνωσης και της όλης διάρθρωσης της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ και των άλλων οργανώσεων που να ανταποκρίνεται στο βασικό τους προορισμό, χωρίς παρεκκλίσεις και λάθη, που όσο γρήγορα προληφθούν τόσο ευκολότερα διορθώνονται. Η οργανωτική αυτή προσαρμογή σε τελική ανάλυση να εξυπηρετεί και να στηρίζει σωστά το αναπτυσσόμενο Αποδημικό κίνημα, οργανωτικά και διαρθρωτικά σε δυο παράλληλες βάσεις, την οριζόντια και την κάθετη. Πρωτίστως και κυρίως την οριζόντια βάση που την αποτελούν οι Ηπειρωτικές Αδελφότητες που αντιστοιχούν στα Ηπειρωτικά χωριά και από τη φύση και το χαρακτήρα τους έχουν μακρά ιστορία, παράδοση, βιωσιμότητα εμπειρία και μέλη και προ πάντως ΚΑΤΕΞΙΩΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ (θεματοφύλακες και στήριγματα των Ηπειρωτικών ηθών και εθίμων).

Και παράλληλα στην κάθετη κατεύθυνση που είναι οι διάφοροι Σύλλογοι Ηπειρωτών που δημιουργήθηκαν κυρίως την τελευταία δεκαετία κατά συνοικία, ομάδα συνοικιών και επαρχιακές πόλεις στο χώρο της αποδημίας. Για τους Συλλόγους αυτούς πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να θεσπιστούν καταστατικά, ορισμένες κανονιστικές διατάξεις των συγκεκριμένων σκοπών τους και των οργανωτικών λειτουργιών τους, καθώς και της σύνδεσής τους με την Π.Σ.Ε.

Το θεμέλιο όμως ήθο, κατά τη γνώμη μου, τον αποστήλουν οι Αδελφότητες για τους παραπάνω λόγους. Γι' αυτό και πρέπει να προσεχτούν περισσότερα παντοιοτρόπως.

5. Για όλα τα παραπάνω θέματα, για την αντιμετώπισή τους, έχω προτείνει τη συγκρότηση μιας Συμβουλευτικής Επιτροπής ή ενός Συμβουλευτικού Σώματος θεομοθετημένου καταστατικά, με μια αντιπροσωπευτική και έμπειρη σύνθεση. Το θεωρώ πολύ σημαντικό.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Μετά τις πίτες οι χοροί. Την Παρασκευή 2 Φεβρουαρίου και στην κατάμεστη μεγάλη αίθουσα του κοσμικού κέντρου «Θεόφιλος» στο Γαλάτσι, έγινε ο αποκριτικός χορός των Κερασοβιτών Αττικής. Ο πρόεδρος της Αδελφότητας Δημήτρης Σαμαράς και το ΔΣ ήταν οι ρυθμιστές της ωραίας βραδιάς και ικανοποίησαν όλους.

Οι Κερασοβίτες έκοψαν και την πίτα τους, αλλά όπως συνήθίζεται κάθε χρόνο, απένειμαν τιμητικές διακρίσεις στους επιτυγχόντες νέους φοιτητές του χωριού, 16 τον αριθμό φέτος.

Η βραδιά κύλησε ωραία με Κερασοβίτικους ντόπιους χορούς από το νεανικό χορευτικό όμιλο της Αδελφότητας, αλλά και με χορό και Κερασοβίτικα τραγούδια από τους μεσήλικες, άνδρες και γυναίκες.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ

Ο ετήσιος χορός της Αδελφότητας και το κόψιμο της πίτας για την καινούργια χρονιά έγινε στις 11 Φεβρουαρίου 2001 στο «ΚΟΥΤΟΥΚΙ - ΤΟ ΤΖΑΚΙ».

Οι Μελισσουργιώτες της Αθήνας, δραστηριοποιούνται έντονα γύρω από την Αδελφότητά τους, η οποία αναπτύσσει αξιόλογη δράση, για την οποία βραβεύτηκε φέτος και από την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος.

Η γιορτή είχε απ' όλα. Χορό, τραγούδι, κέφι, καθεσμένους, χαιρετισμούς και βραβεύσεις νέων Μελισσουργιωτών για την επιτυχία τους σε ΑΕΙ - ΤΕΙ.

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Νίκος Καψάλας καλωσόρισε και ευχήθηκε στους χωριανούς, ενώ ο πρόεδρος της κοινότητας κ. Γιάννης Νικολάου, ταξίδεψε από το χωριό ειδικά για την εκδήλωση, στην οποία δίνει το παρών κάθε χρόνο. Την πίτα έκοψε ο γνησιότερος Μελισσουργιώτης, αειθαλής μπάρμπα Νάσιος Τσίκος.

ΑΡΩΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Στο στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στην κορυφαία γιορτή της Πανηπειρωτικής

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΨΥΧΟΓΙΟΥ

ΔΕΚΑΔΕΣ χιλιάδες Ηπειρώτες κατέκλυσαν (η συμμετοχή ξεπέρασε κάθε προηγούμενο) στις 28 Ιανουαρίου 2001 το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, για να απολαύσουν, να χαρούν, να διασκεδάσουν με ένα τρίωρο καλλιτεχνικό πρόγραμμα με χορούς και τραγούδια της Ηπείρου, που ετοίμασε η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος.

Είναι η καθιερωμένη γιορτή «Η Πίτα του Ηπειρώτη», που δίνει την ευκαιρία, κάθε χρόνο να ανταμώνουν οι Ηπειρώτες της Διασποράς.

Φέτος χορευτικά συγκροτήματα από την Ήπειρο και τους Ηπειρωτικούς Φορείς της Αποδημίας, μουσικά συγκροτήματα και Ηπειρώτες τραγουδιστές, διαμόρφωσαν το Ηπειρωτικό πανόραμα, γεμάτο άρωμα από τον γενέθλιο τόπο.

Η εκδήλωση ήταν εφιερωμένη στην «Ηπειρωτική Στέγη». Ο προορισμός του μα των Ηπειρωτών και στη συμμετοχή της Ηπείρου στην Πολιτιστική Ολυμπιάδα.

Για τους δύο αυτούς στόχους, ο πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος Κώστας Αλεξίου, τόνισε, μεταξύ άλλων στην ομιλία του:

Ο πρόεδρος της ΠΣΕ Κώστας Αλεξίου, κατά την ομιλία του, και μέλη της Διοίκησης, λίγο πριν από το κόψιμο της πίτας.

«Με την ανατολή του νέου αιώνα για την ΠΣΕ και τις οργανώσεις της, όπως και για κάθε Ηπειρώτη, φαίνεται να διανοίγονται σημαντικές προοπτικές δράσης μέσα από το Πνευματικό Μέγαρο των Ηπειρωτών, που αποκαλούμε «Στέγη του Ηπειρώτη». Ο προορισμός του είναι να αποτελέσει όχι μουσειακή αποθήκη, αλλά κιβωτό της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, όπου αυτή θα αναδεικνύεται ως πηγή έμπνευσης και δημιουργίας. Θα πρόκειται για ένα Πολιτιστικό και Πνευματικό Ίδρυμα, ένα στολίδι και ένας φάρος

πολιτισμού ευρύτερης ακτινοβολίας. ...Ο πολιτισμός αποτελεί για την Ήπειρο σημαντικό συγκριτικό στοιχείο που οφείλουμε να το αναδείξουμε ώστε να αποτελέσει βάση οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής. Η υπάρχουσα σήμερα υποδομή με μνημεία, θέατρα κ.λπ. της αρχαίας, βυζαντινής και νεότερης περιόδου, όσο και η ποικιλόμορφη και πλούσια πολιτιστική έκφραση δημιουργούν σταθερή βάση για μια επιτυχημένη ένταξη της Ηπείρου σε προγράμματα του πλαισίου της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας».

ΟΙ ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ

Κορυφαία στιγμή της εκδήλωσης αποτελούν κάθε χρόνο τα βραβεία που απονέμει το ΔΣ της ΠΣΕ σε Ηπειρώτες και Ηπειρωτικούς φορείς, για την προσφορά τους στην Ήπειρο. Φέτος βραβεύτηκαν:

- Βασίλειος Βενέτης, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά.
- Ντίνος Δημόπουλος, σκηνοθέτης - συγγραφέας.
- Σπύρος Μαντάς, εκπαιδευτικός - συγγραφέας, μελετητής των Ηπειρωτικών Γεφυριών.
- Αθανάσιος Ντόλης, επιχειρηματίας.
- Εξωραϊστικός Σύλλογος Μετσόβου.
- Σύλλογος Ηπειρωτών Διστόμου - Αντίκυρας.
- Αδελφότητα Μελισσουργιωτών Άρτας.
- Αδελφότητα Βησσαριωτών Ιωαννίνων.
- Οι Ηπειρώτες τραγουδιστές: Αντώνης Κυρίτης, Ηλίας Κόντης, Ελευθέριος Κωνσταντίνου, Γιώργος Κούρτης.
- Συμφωνική Ορχήστρα Νέων «Τσακάληφ».

Όλες οι γενιές έδωσαν το παρών στην κορυφαία Πανηπειρωτική Γιορτή, όπου κυριάρχησε ο ενθουσιασμός και η συγκίνηση.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ...

48 ήταν τα χορευτικά συγκροτήματα που πήραν μέρος στην εκδήλωση, με πάνω από χίλιους χορευτές, μικρούς και μεγάλους, άνδρες και γυναίκες. Έξι χορευτικά ήρθαν από την Ήπειρο.

14 τραγουδιστές και 8 μουσικοί κράτησαν το τρίωρο μουσικοχορευτικό πρόγραμμα. Νούση Α., Κόντης Ηλ., Κιτσάκης Κ., Σιάτρας Σ., Φωτίου Χρ., Κιτσάκης Αλ., Κούρτης Γ., Κωνσταντίνου Α., Κυρίτης Αν., Λεοντίδης Κ., Καλογιάννη Δ., Τζούμας Π., Παπαζώτος Ν., Κορδαλής Γ. στο τραγούδι. Στ. Καψάλας (κλαρίνο), Δόκ. Χαραλάμπους (κλαρίνο), Βασίλης Τόλης (κλαρίνο), Βασ. Μαρκόπουλος (κλαρίνο), Βασ. Αβραάμ (βιολί), Θαν. Μαρκόπουλος (βιολί), Ν. Κοντός (ντέφι), Κ. Σιάτρας (ντέφι).

Τα κάλαντα τραγουδήσε η Χωροδία της Ομοσπονδίας Παγωνησιών.

Το πρόγραμμα παρουσίασαν οι: Στυλιανός Μπέλλος, Υπεύθυνος Πολιτιστικών της ΠΣΕ και Σοφία Τσιλιγιάννη, δημοσιογράφος (καταγωγή εξ Άρτης).

Οι πίτες ήταν προσφορά των Ηπειρωτών Χριστών Μεντή και των Επιχειρήσεων Αρτοποιίας Ντόλου.

Πολυδιαφημίστηκε η γιορτή από τα τηλεοπτικά κανάλια πολύ νωρίς. Έπαιξε και αυτό το ρόλο του στην κοσμοσυρροή.

Χορηγοί της εκδήλωσης ήταν: Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, Εμπορική Τράπεζα, Βενέτης - είδη υγιεινής, Πολύτροπο - γραφικές τέχνες, Αγροτική Βιομηχανία Γάλακτος «Δωδώνη», Province Company (κ. Παντζόπουλος), Κώστας Γκούμας, Ντόλης - Αρτοποιία - Ζαχαροπλαστική, Θάνος Θεόδωρος και Συνεργάτες - Κτηματικές Συναλλαγές, Νερό Τζουμερκων, Λευτέρης Μαντζίκας - επίτιμος πρόεδρος ΠΣΕ.

Η εκδήλωση μεταδόθηκε απευθείας στην Ήπειρο από την ΕΡΑ (Δίκτυο Ηπείρου) με υπεύθυνο μετάδοσης τον δημοσιογράφο Στέφανο Ντόβα.

Αλλά και το τηλεοπτικό κανάλι ART TV της Άρτας κάλυψε την εκδήλωση.

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

Η πίτα των Ηπειρωτών Περιστερίου χόρτασε, συγκίνησε, ενθουσίασε και ένωσε εκατοντάδες Ηπειρώτες μέσα στη τεράστια και ασφυκτικά γεμάτη αίθουσα του Εκθεσιακού Κέντρου, που ευγενώς παραχώρησε ο Δήμος Περιστερίου, για την εκδήλωση της ΕΝΩΣΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ, που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2001.

Εκεί οι Ηπειρώτες καλωσόρισαν επίσημα και με τις ευλογίες της εκκλησίας την καινούργια χρονιά, χοροστατώντας του Σεβασμιότατου Μητροπολίτου Περιστερίου κ. Χρυσόστομου.

Εκεί δροσίστηκαν και αναζωογονήθηκαν ρουφώντας «χυμούς από τις ρίζες τους», από τα νάματα των παραδόσεων, των πθών και εθίμων.

Διασκέδασαν, συγκινήθηκαν, νοστάλγησαν και ορκίστηκαν να μην βγάλουν ποτέ από την ψυχή τους και τις ψυχές των παιδιών τους τον τόπο που τους γέννησε, την ιστορία και τον πολιτισμό τους, που εκφράζονταν και εκφράζεται με την προσφορά τους προς το κοινωνικό σύνολο και με τη φιλαληλία.

Αυτά τα μηνύματα εκπέμφθηκαν και από τα νεανικά χορευτικά συγκροτήματα με τις τοπικές ενδυμασίες και τους τοπικούς χορούς (συγκροτήματα των Συλλόγων Ηπειρωτών Πετρούπολης και Άνω Λιοσίων) και από τις τιμητικές διακρίσεις που απονεμήθηκαν σε εξέχοντα μέλη της Ηπειρωτικής παροικίας του Περιστερίου.

Αυτά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Ηπειρώτη τόνισε στον χαιρετισμό του ο πρόεδρος της Ένωσης και πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ηπειρωτικών Συλλόγων Βορειοδυτικής Αττικής κ. Θωμάς Νικολάου.

Αυτές τις αρετές του Ηπειρώτη θέλησε η Ένωση Ηπειρωτών Περιστερίου να εξάρει με τις τιμητικές διακρίσεις και τα αναμνηστικά μετάλλια που επέδωσε σε δύο εκλεκτά μέλη της:

Στον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Περιστερίου κ. Χρυσόστομο ως αντίδωρο της ανεκτίμητης πνευματικής, φιλανθρωπικής, κοινωνικής και πολιτιστικής του προσφοράς προς τον Περιστεριώτικο λαό και στον κ. Δημήτριο Τασούλα, που τον ανακήρυξε δωρητή της Ένωσης, για τη δράση και την προσφορά του υπέρ των σκοπών της.

Στο καλλιτεχνικό μέρος του προγράμματος πήρε μέρος το συγκρότημα του κλαρινίστα Βασίλη Τόλη με τους Βασ. Φάκο και Οικονόμου στο βιολί και Λευτέρη Κωνσταντίνου, Ηλία Κόντη και Βασίλη Ζών στο τραγούδι.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΟΥΛΙΩΤΩΝ

Ο Σύλλογος των Απανταχού Σουλιωτών ετοιμάζεται για την πρώτη Πανελλήνια Συνάντηση απογόνων Σουλιωτών στο Σούλι, από 25 - 27 Μαΐου 2001, εορτάζοντας παράλληλα και τα 198 χρόνια από το σλοκαύτωμα στο Κούγκι.

Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις μπορούν να επικοινωνήσουν με το Σύλλογο (Εφέσου 17, Καθαμαριά, Θεσσαλονίκη τηλ.: 031-432017 και Fax: 031-442882).

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΠΥΡΓΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Το παιδικό παιχνίδι στην Στράτσιανη

Μας ξάφνιασε ευχάριστα και πρωτότυπα η Αδελφότητα Πύργου Κόνιτσας με το φετινό της ημερολόγιο, αφιερωμένο στο παιδικό παιχνίδι στη Στράτσιανη.

Σε μια περίοδο που τα παιδιά έχουν απομακρυνθεί από την εποχή που κατασκεύαζαν μόνα τους τα παιχνίδια και τ' απολάμβαναν γιατί ήταν δημιουργήματα ψυχής, σε μια εποχή που κυριαρχείται από την ηλεκτρονική τεχνολογία, που έχει ως στόχο να χειραγωγήσει τη δημιουργική φαντασία των παιδιών και άρα να ελέγξει απόλυτα τα συναισθήματά τους και στο τέλος να τα συρρικνώσει, η Αδελφότητα επαναφέρει στη μνήμη μας δώδεκα από τα πολυάριθμα παιχνίδια, που έπαιζαν τα μικρά παιδιά στον Πύργο της Κόνιτσας, πολλά από τα οποία έγκλυναν την αρχική τους δημιουργία στην αρχαιότητα.

Στην επιμελημένη εισαγωγή της προέδρου της Αδελφότητας - φιλοδόγου κ. **Λένας Γαλήνη**, γίνεται μια αναφορά στη σημασία του παιδικού παιχνιδιού. Το παιδί ζει για να παίζει και αυτή η τάση για παιχνίδι είναι τάση ελευθερίας, ο καλύτερος τρόπος αγωγής είναι η φύση, ο λόγος, το έθος, κατά τον Πλούταρχο.

Στην Στράτσιανη οι γονείς αθά και μόνα τους τα παιδιά κατασκεύαζαν αυτοσχέδια παιχνίδια από υλικά που έβρισκαν στο φυσικό τους περιβάλλον (πέτρες, ξύλα, τενεκεδάκια, πηλό, κουρέλια, σανίδες, λιάστικα, κουμπιά) ή επινοούσαν ομαδικά παιχνίδια.

Τα παιδιά μεγάλωναν γρήγορα στο χωριό, γιατί τα έτρεφε ο καθαρός αέρας και η υγιεινή τροφή. Μόλις ένωσαν τη δύναμη των ποδιών τους, ξέφευγαν από την αυλή του σπιτιού τους κι έσμιγαν με τα παιδιά της γειτονιάς, για να παίξουν κυνηγητό (η αρχαία φυγίδα), κρυφτό (αποδιδρασκίδα), τόπι (σφαίρα), σιουμάδες (ομάδες), πετροπόλεμο, κιάσια (αστραγάλιοι), τσιουλέγκα (τσέλικι), μπίσω, καθαίρες (μακριά γαϊδούρα), τυφλόμυγα, σκαβάκια, μέλισσα, καλόγερο, σαλιγκάρο, μπήιες, πεντάκια (πεντέλιθοι), τρίοτα, εννιάρα, τοίκα, πινακωτή, μπίζ (κολληβαζέιν), το δαχτυλίδι, στριφτό, κολλοκυθιά, πετάει - πετάει ο γαϊδάρος κ.ά.

Το ημερολόγιο κοσμείται από παλιές φωτογραφίες και σκίτσα του κ. **Χρήστου Κ. Γαλήνη**, που δείχνουν πώς παίζεται το κάθε παιχνίδι. Η καταγραφή, που αποτελεί πολύτιμο λαογραφικό υλικό, έγινε με βάση τις αφηγήσεις παλιότερων χωριανών. Συγχαρητήρια στο ΔΣ της Αδελφότητας Πύργου Κόνιτσας και προσωπικά στην κ. Γαλήνη, που τοίχησαν και αγγίζουν, με αγάπη και μεράκι, ευαίσθητα θέματα και ανοίγουν έτσι νέους δρόμους στη δράση των Ηπειρωτικών Αδελφότητων.

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Στις 16 Φεβρουαρίου 2001 έγινε στο «Μπαλκόνι του Υμπτού» ο αποκριάτικος χορός της Αδελφότητας. Με τη συνοδεία της αρχίστρας του Γιώργου Κοταίνη οι Πυργιώτες διασκεδάσαν και πέρασαν μια όμορφη βραδιά. Πήραν μέρος τα χορευτικά του Πύργου και των Κερασσοβιτών. Στη φωτ. χορευτικό της Αδελφότητας.

ΑΠΟΚΡΙΕΣ 2001

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ

Ημαζική εγκατάσταση Ηπειρωτών στον Ασπρόπυργο έγινε στις αρχές της δεκαετίας του 1960. Τότε από τον Ασπρόπυργο πέρασαν εκατοντάδες Ηπειρωτόπουλα που στη συνέχεια σκόρπισαν όλη την Αθήνα. Όσοι παρέμειναν στη φιλόξενη γη του Ασπρόπυργου δούλεψαν σκληρά και πρόκοψαν.

Οι Ηπειρώτες αποτελούν τα πιο υγιή κύτταρα της Ασπροπυργιώτικης κοινωνίας. Σπουδαίοι οικογενειάρχες, γνήσιοι στις σχέσεις τους, έχουν αναπτύξει στενούς δεσμούς φιλίας με τους ντόπιους κατοίκους, με τους οποίους έχουν συνάψει πολλές κουμπιές και συμπεριρί.

Νοικοκυραίοι, πετυχημένοι επιχειρηματίες και επιστήμονες.

Ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Ασπρόπυργου ιδρύθηκε το 1976. Είναι ένας από τους πιο δραστήριους και δυναμικούς συλλόγους της περιοχής, με ενεργό συμμετοχή σε όλα τα πολιτιστικά και κοινωνικά δρώμενα του τόπου. Στα μητρώα του Συλλόγου έχουν καταγραφεί 200 περίπου οικογένειες Ηπειρωτών. Οι περισσότερες προέρχονται από τον νομό Ιωαννίνων (κυρίως από Μαζαράκι, Βαριάδες, Μανωλιάς) και από τον νομό Πρέβεζας (περιοχή Φιλιπιάδας).

Οι σχέσεις του με τους άθλους φορείς, το Δημοτικό Συμβούλιο και το Δήμαρχο είναι άριστες και έχει την αμέριστη συμπαράστασή τους σε όλες τις εκδηλώσεις του.

Η μετονομασία μεγάλης ηλικίας στον Ασπρόπυργο σε ΠΛΑΤΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ είναι ένα δείγμα του άριστου κλίματος.

Το χορευτικό του Δήμου με τη μεγάλη συμμετοχή παιδιών του Συλλόγου πρωτοστατεί σε όλες τις εκδηλώσεις. Όλες οι εκδηλώσεις του Συλλόγου έχουν στόχο να προβάλλουν τη ήθη και έθιμα της Ηπείρου. Τις ρίζες μας και την πολιτιστική μας κληρονομιά. Αναβιώνουν μνήμες και ακούσματα παιδικών χρόνων.

Η συμμετοχή των μελών στις εκδηλώσεις είναι εντυπωσιακή. Μαζί με τους πολυηλικίους φίλους του προβάλλουν το Σύλλογο και γενικά την Ήπειρο. Δίνουν μια νέα δυναμική στο Σύλλογο, αλλά και περισσότερες ευθύνες στο ΔΣ για τη συνείδηση της πολιτιστικής προσφοράς του. Σφυρηλατούν τις σχέσεις και τους δεσμούς φιλίας. Δυναμώνουν και αναβαθμίζουν το Σύλλογο και γεμίζουν «αντισώματα» τα μέλη του κυρίως τη νεολαία, για να αντισταθούν στα ισοπεδωτικά ρεύματα των καιρών μας.

Μακροπρόθεσμοι στόχοι του Συλλόγου είναι:

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Κώστας Ζηκόπουλος (δεξιά) με τον γενικό γραμματέα Ανδρέα Αυγέρη και το χορευτικό του Δήμου, στο οποίο συμμετέχουν πολλά Ηπειρωτόπουλα. Στιγμιότυπα από τον ετήσιο χορό του Συλλόγου.

- Η δραστηριοποίηση των νέων του Συλλόγου.
- Η δημιουργία πολυδύναμου χορευτικού τμήματος.
- Η απόκτηση Στέγης.

Ο Σύλλογος έχει δυναμική. Έχει τα στελέχη με εμπειρία και γνώση και το μέλλον του - αν και οι πολιτιστικοί Σύλλογοι και Αδελφότητες βρίσκονται σε περίοδο κρίσης και χαλάρωσης - είναι ευοίωνο.

Πρόσφατη εκδήλωση του Συλλόγου ήταν ο ετήσιος αποκριάτικος χορός που έγινε στις 24 Φεβρουαρίου 2001 στο κέντρο «Πανόραμα» στη Μαγούλα.

Υατερόγραφο: Το όνομα Ασπρόπυργος στους Μαζαράκιες δεν είναι αδιάφορο. Δεκάδες Μαζαρακιοτόπουλα στη δεκαετία του '60 πέρασαν και δούλεψαν στον Ασπρόπυργο. Στον τόπο αυτό έζησαν τις πρώτες εμπειρίες της πικρής ζωής. Μετά σκόρπισαν παντού, αλλά οι αναμνήσεις παραμένουν έντονες.

Ιστορικά ΦΩΤΟ - Γραφήματα

21 Φεβρουαρίου 1913. Απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Ιστορικές στιγμές για την Ήπειρο και την Ελλάδα. Οι Έλληνες μαχητές προσέτρεξαν απ' όλον τον κόσμο, για το υπέρτατο καθήκον υπέρ της πατρίδας. Οι Απόδημοι Έλληνες, αυτοί που πήραν των οπμάτων τους προς αναζήτηση καλύτερης τύχης, δεν έχασαν την πατρίδα. Συστρατεύτηκαν στον κοινό αγώνα και έδωσαν τη ζωή τους για τη λευτεριά! Στη φωτογραφία εικονίζεται ο Ελληνικός Εθελοντικός Λόχος της Νέας Υόρκης, 1912 - 1913, που πήρε μέρος στους Βαλκανικούς πολέμους. (Αρχείο «ΠΥΡΡΟΣ»)

ΤΟ ΘΕΜΑ

Η πορεία του Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος στις σύγχρονες συνθήκες και η σύνδεσή του με την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία

ΜΙΧΑΗΛ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ. Βαρύ το φορτίο και πολύ μεγάλη η προσφορά που πρέπει να έχει το κάθε μέλος του Δ.Σ. για να καλυφθεί κάποιο ποσοστό ευθύνης τόσο προς τον Ηπειρώτη της αποδημίας, όσο και της γενέτειρας.

Από και πέρα όμως; Και μη μου πείτε πως ένα ΔΣ, όσο καλό και εργατικό κι αν είναι

είχε ή έχει ποτέ τη δυνατότητα να πετύχει έστω κάποιους σημαντικούς στόχους, όταν δουλεύει μόνο του (στην καλύτερη περίπτωση με όλη τη μέλη του).

Εκτός από την ΠΣΕ, που είναι το τριτοβάθμιο όργανο, υπάρχουν και τα πρωτοβάθμια όργανα που είναι οι Αδελφότητες και οι Σύλλογοι και τα δευτεροβάθμια που είναι οι Ομοσπονδίες. Πότε, τέλος πάντων, πρέπει να κληθούν αυτά τα όργανα, για να μετέχουν των ενδιαφερόντων, των ανησυχιών και των επιδιώξεων της Π.Σ.Ε., ώστε όλοι μαζί να ασκήσουμε τις κατάλληλες πιέσεις, μήπως και ως αδικημένοι επί σειρά ετών καταφέρουμε να κερδίσουμε κάτι; Και φυσικά δεν εννοώ την πίτα (αλήθεια, γιατί φέτος μας θυμήθηκαν τόσο πολύ τα κανάλια; Εκεί ε-

ξαντλεί άραγε η πολιτεία το χρέος της προς την Ήπειρο;). Ούτε πάλι εννοώ τις εκλογές, διότι τότε ό,τι και να γίνει θα υπάρξει το σχετικό ενδιαφέρον.

Υπήρχαν και υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα, όχι μόνο της Στέγης του Ηπειρώτη, αλλά και άλλα που τείνουν να αφανίσουν τη ζωή στα ακριτικά χωριά μας και δυστυχώς ακόμη δεν έχει δοθεί λύση.

Είναι άραγε τόσες πολλές οι Ομοσπονδίες

στην Ηπειρωτική Αποδημία, που δεν θα μπορούσαν εκ συστήματος να συμμετέχουν με έναν αντιπρόσωπο σε κάθε ΔΣ της ΠΣΕ και να μετέχουν των προβλημάτων και να βοηθούν ή και να βοηθούνται στη λύση αυτών; Ή μήπως είναι καλύτερα να βοηθούνται στο παρά πέντε για να παραστούν σε μία πιθανόν αναβλητέα συγκέντρωση; Τι ρόλο έχουν οι Ομοσπονδίες για την Π.Σ.Ε.; Μήπως...την εμποδίζουν στο έργο της ή στην επαφή της με τις Αδελφότητες; Μπορεί μόνο να αναλογιστεί κάποιος, πως αν η ίδια αξιοποιούσε αυτά τα δευτεροβάθμια όργανα και αυτά θα είχαν καλύτερους άξονες δουλειάς και μεγαλύτερο λόγο ύπαρξης και θα αξιοποιούσαν και κάποιους από τους στό-

χους της. Με τη σχετική όμως αδιαφορία και σε μερικές περιπτώσεις με τη σκόνη ή τυχαία εμπλοκή της σε εσωτερικά προβλήματα Ομοσπονδιών προκάλεσε με τον τρόπο της ρήξη και πιθανή διαίρεση.

Η Π.Σ.Ε. δεν πρέπει να είναι κομματικής χροιάς σύνοδο. Οι επιδιώξεις της είναι πολύ πιο πέρα από όλες αυτές τις κοντόφθαλμες κομματικές λογικές. Οι Ομοσπονδίες είναι ο μεγάλος συνεργάτης και αρωγός της Π.Σ.Ε., καθώς και ο συνδετικός κρίκος με τις Αδελφότητες και αν δεν συμβαίνει αυτό, τότε το Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. βαδίζει σε μια «όμορφη απομόνωση»... (Όμορφη, εννοείται, αν είναι ενωμένο).

Οι Αδελφότητες είναι η δομική μονάδα και πρέπει να ενέργειες από την Π.Σ.Ε. και από τις Ομοσπονδίες να διοχετεύονται σε αυτές, ώστε στους δύσκολους καιρούς που έρχονται να τις κρατήσει ζωντανές.

Παράλληλα, όμως, η φωνή των Αδελφότητων πρέπει να ακούγεται τόσο σε επίπεδο Π.Σ.Ε. όσο και σε επίπεδο Ομοσπονδιών. Μία καλή αρχή έκανε η Π.Σ.Ε. καθλώντας τις Αδελφότητες από κάθε νομό ξεχωριστά, όμως άργησε πάρα πολύ, διότι τώρα διερχόμεθα περίοδο εκλογών σ' αυτή.

Αυτά παραθέτω με λίγη πίκρα, λίγο παράπονο, αλλά αφήνω τελευταία την ελπίδα...

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

Στις 21 Ιανουαρίου 2001 έγινε στο «Ηπειρωτικό Σαλόνι» ο ετήσιος χορός και το κόψιμο της πίτας της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών.

Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας κ. Χρήστος Λαναράς στο χαιρετισμό του τόνισε την αναγκαιότητα της συσπείρωσης των Αδελφότητων στην Ομοσπονδία, σε μια εποχή που τα Τζουμερκα βρίσκονται σε οριακό σημείο ανάπτυξης. Στο μουσικό μέρος του προγράμματος πήραν μέρος οι: Χρήστος Φωτίου, Γιώργος Κούρτης, Καίτη Λιβανού,

Γιάννης Παππά, Ναπολέων Δάμος, Γιώργος Βρακάς, ενώ το χορευτικό συγκρότημα του Συλλόγου Κυμωλιωτών Άρτας χάρισε όμορφες στιγμές.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΖΙΤΣΑ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Εκεί που η ποιότητα είναι παράδοση

Η ονομασία «Μοναστήρι ΖΙΤΣΑ» ιδρύθηκε το 1978 και βρίσκεται μέσα στα αμπέλια της ΖΙΤΣΑΣ, δίπλα στο μοναστήρι του Προφήτη Ηλία. Η ποικιλία που καλλιεργείται είναι η Ντεμπίνα φημισμένη για τα λεπτά αρώματα και την απαλή γεύση.

Από αυτή την ποικιλία παράγονται τα περίφημα λευκά ξηρά κρασιά, τα ροζέ αφρώδη και ημιαφρώδη της Ονομασίας «Μοναστήρι - ΖΙΤΣΑ».

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ:

PROVINCΟ A.E.
ΙΛΙΣΙΩΝ 11, 145 64 ΚΗΦΙΣΙΑ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ-ΜΑΝΤΙΖΙΑΣ
ΤΗΛ.: +3(01) 62 51 052. FAX: +3(01) 62 51 053
Για πληροφορίες επαγγελματιών: Τηλ.: (01) 80 74 064
Για πληροφορίες ιδιωτών: Τηλ.: (01) 80 74 324

Ό,τι ωραιότερο βγάζει η Ήπειρός μας

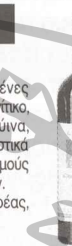
PRIMUS

ΛΕΥΚΟ ΞΗΡΟ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΖΙΤΣΑ
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Οίνος που παράγεται από διαλεγμένα σταφύλια της ποικιλίας Ντεμπίνα μόνο από εξαιρετικές χρονιές. Λαμπερό χρώμα με εξαιρετικό άρωμα και φρουτώδη αρμονική γεύση με ξεχωριστή φινέτσα.

ΚΟΚΚΙΝΟ ΒΕΛΟΥΔΟ

ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ
Είναι ελαφρύ Γάλλο από σφαιρικό ποικιλίας του ελαιοειδούς αμπελιού (συμμετοχή, βλάχικο, μπενάκι) παλαιωμένο σε δρύινα, γαλλικά βαρέλια. Έχει όλα τα χαρακτηριστικά της καλής πλούσια δομής από συνδυασμούς αρωμάτων. Ξηρό καρπών και φρούτων. Ένα κρασί, ιδανικό για να συνοδεύει κρέας, κυνήγι, κ.α.

Cuvée de BALTHAZAR

ΛΕΥΚΟ ΞΗΡΟ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΖΙΤΣΑ
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Το κρασί αυτό παράγεται στη φημισμένη αμπελοοική ζωή της Ζίτσας από την ποικιλία Debina. Διακρίνεται από το φρουτώδες άρωμα και τη λεπτή γεύση. Συνοδεύει μερίδα, λευκό κρέας, σαλάτες και μεζέδες.

ΑΜΗΕΛΩΝΕΣ ΖΙΤΣΑ

ΛΕΥΚΟΣ ΞΗΡΟΣ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΖΙΤΣΑ
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Οίνος της λευκής ποικιλίας σταφύλων Ντεμπίνα. Το κλίμα και το έδαφος έδωσαν αυτό το λεπτό σε άρωμα και γεύση, ξεχωριστό κρασί. Συνοδεύει θαλασσινά, λευκό κρέας, ψάρια κ.α.

BYRON

ΦΥΣΙΚΟΣ ΑΦΡΩΔΗΣ ΛΕΥΚΟΣ
CUVÉE CLOSE
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΖΙΤΣΑ
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Μια μοναδική δημιουργία της ονομασίας «Μοναστήρι Ζίτσα» ιδανικό για κάθε εορταστική εκδήλωση. Υποδεχτείτε το ΠΑΣΧΑ με ένα αφρώδες ελληνικό κρασί. Υποδεχτείτε το με BYRON.

ΠΕΡΑ ΤΗΣ ΖΙΤΣΑΣ

ΛΕΥΚΟ ΗΜΙΑΦΡΩΔΕΣ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΖΙΤΣΑ
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Ημισαρώδης, πλούσιος, απαλός οίνος από την ποικιλία Ντεμπίνα. Χρυσό-λευκό-πράσινο, άρωμα φρούτων, αντιστάτη γεύση από φρέσκα φρούτα. Πίνεται δροσερό με λεπτές γεύσεις, φρούτα και γλυκά.

ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ

ΗΜΙΑΦΡΩΔΕΣ ΡΟΖΕ
ΗΜΙΞΗΡΟ
Παραδοσιακό κρασί από την ποικιλία Ντεμπίνα με μία μικρή ποσότητα βλάχικο. Χρώμα άγριο φρούτων με φρέσκο πικάντικο άρωμα και ζωντανή ευχάριστη γεύση. Πίνεται πολύ δροσερό με μεζέδες, κρέας και πίτες.

DEBINA

ΛΕΥΚΟ ΞΗΡΟ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΖΙΤΣΑ
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Η ποικιλία της περιοχής έχει δώσει το όνομα στο ξεχωριστό αυτό κρασί. Χρώμα κίτρινο-αυγό, λαμπερό. Άρωμα φρούτων, λεπτή ευχάριστη γεύση από δροσερό από διάφορα φρούτα. Πίνεται πολύ δροσερό με ελαφρά φαγητά.

ΡΟΔΟΙΝΟΣ

ΡΟΖΕ ΞΗΡΟ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΖΙΤΣΑ
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Ένα ευχάριστο κρασί από σταφύλια ντόπιων ευρέως ποικιλιών και ελαιοειδούς. Πλούσιο και άρωμα, γεύση φρουτώδης και ευχάριστη. Ξεπέρασε δροσερό με κρέας, μεζέδες, πουλερικά.

Ετσι ασυναίσθητα, χωρίς ανάγκη, έσκυβα στο ντουλάπι και τράβηξα από κάτω - κάτω το τετράδιο των αποτυπωμάτων μου. Παραμέρισα με το αριστερό μου χέρι, απ' το τραπέζι, τις λευκές κόλλες που ως συνήθως μου χαμογελούσαν πονηρά και τ' ακούμπησα. Ύστερα το άνοιξα, φόρεσα το μαύρο στυλό διαρκείας κι ενώ ήμουν έτοιμος να βουτήξω, έτσι, ασυναίσθητα, χωρίς ανάγκη στις χιλιάδες γραμμές του, ένωσα στα σωθικά μου ένα φτερούγισμα όμοιο μ' εκείνο της πεταλούδας του INSENBORN.

Λουσμένος στον Αυγουστιάτικο ιδρώτα, είδα σιγά - σιγά να σβήνονται τα περιγράμματα του κόσμου μου. Με δυσκολία έσπασα την καρτέλα μπροστά στον ανεμιστήρα και ρίχνοντας ένα μπουκάκι νερό στην κεφαλή μου, έπαιρνα βαθιές ανάσες για να μη φύγω.

Ο πατέρας δίπλα, φευγάτος εδώ και δύο χρόνια, με το ίδιο υπομονετικό ύφος, με κοιτάζει σαν δλεις τις μέρες. Ήξερε πάντα τη στιγμή που 'χες ανάγκη να σ' αγγίξει. Τις πιο πολλές φορές μέσα απ' τη σιωπή του. Όμοια με την πεταλούδα του INSENBORN.

Ανεβασμένος στη σκαλωσιά του υπό κατασκευή δκαινούργιου μου μύθου, πέρα μακριά στα βουνά του φυσικού πάρκου της LA HAUTE-SURE αφήνω τα σημάδια μου. Ήταν αρχές Ιούλη του '99, όταν ο ήλιος, κυρίαρχος των σαράντα ημερών μου στο Λουξεμβούργο, ξανάπαιρνε τη θέση του μετά την τρίτη μπόρα. Μου 'χαν ζητήσει λίγο ήλιο απ' την Ελλάδα και τον έφερα. Με βρήκε ξανά εκεί, μουσκεμένο ως το κόκαλο, να ψάχνω την ψυχή της πέτρας, μπας κι ακουμπήσω τη δικιά μου. Εκείνος, μεγαλοπρεπής στην πορεία του, αργά - αργά έβγαζε στο φως κι αναδεικνυε όσα με κόπο προσπαθούσα να βγάλω.

Ήμουν τόσο υπέροχα μόνος, γιομάτος πόνο κι ευτυχία!

- Έλα τώρα, πώς δένουν αυτά;

Έφταναν στο σημείο μου από νωρίς. Αφήνοντας πίσω μου εκείνο που φαίνεται, περνούσα τη μεγάλη γέφυρα της λίμνης, έπαιρνα την ανηφόρα του δάσους κι έβγαينا στους σιτοβολώνες, έχοντας αριστερά τους βοσκότοπους, με τους σκοτεινούς ταύρους ακίνητους να παρακολουθούν τις απανωτές μεταμορφώσεις μου. Γινόμουν χορτάρι, πουλι, θάμνος, σπόρος σιταριού, έλατο, βατόμουρο, ταύρος με δυο κόκκινα σημάδια στα αυτιά, κουνέλι, σκίουρος, άνεμος, σταγόνα βροχής, χώμα διψασμένο, Δίας, Απόλλωνας, Άρης, Ήφαιστος, Έρωτας, Σάτυρος, παράθυρο ανοικτό με θάλασσα στον ουρανό και ήλιο. Φεγγάρι στις παλάμες μου. Μέχρι που έφταναν στο κοντέινερ, όπου με περίμεναν τα δυο μου σாகίδια με τα εργαλεία. Τα φόρτωνα στους ώμους και συνεχίζα για το μεγάλο ραντεβού.

Ανάμεσα στις δυο τρίμετρες πέτρες μου, κάθε μέρα συναντούσα τον εαυτό μου να με περιμένει, ακουμπισμένο στον κορμό της κερσιάς.

- Είστε ο γλύπτης;
- Ο ίδιος που ήταν και χτες και προχτές.
- Στ' αρχίδια μας...
- Χίλιοι επωμένη ατάκα, συμπλήρωσα στο τάκα - τάκα.

Του 'δωσα τα εργαλεία κι ενώ εκείνος γινόταν ένα με την πέτρα, εγώ γινόμουν το αντί του, το μάτι του, οι εννοχές του, η μυρουδιά του, η προσμονή του, ο πόνος του, το δάκρυ

Κυριάκος Ρόκος* Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ ΤΟΥ INSENBORN

Ο Κυριάκος Ρόκος
σε στιγμές δημιουργίας
στο INSENBORN του Λουξεμβούργου.

του, οι κρυφές του επιθυμίες, το κοριτσιότι-κο χέρι απ' τη Σερβία, το μακρινό χαμόγελό του, η φωνή του προς τα έξω κι ο τρόπος του να λέει «Σ' αγαπάω ζωή!» Θυμάμαι μια φορά μ' έκανε να το φωνάξω τόσο δυνατά, που ο ήλιος γιόμισε την κερασιά με βαθιά κόκκινα κεράσια. Θα έλεγα ότι δεν θα είχα προσέξει πως ίσως να ήταν ο καιρός τους, αν ήμουν απλά ένας απ' τους περιπατητές του «Chemin de la sculpture a Lultzhausen». Ευγενικές, χαρούμενες φιγούρες από παραμυθένιους χώρους.

Ήξεραν από καιρό ότι στο βουνό αυτό, έξι γλύπτες από διαφορετικές χώρες, θα κατέθεταν για πάντα εκεί ό,τι κουβαλούσαν από τον τόπο τους. Επόμενο ήταν το νοιάξιμό μου να 'μαστε εμείς.

- Πώς πάτε σήμερα;
- Ωραία μέρα...πέρα βρέχει...

Ήταν το μοτίβο μεταξύ δύο και πέντε το απόγευμα.

Εκείνη τη μέρα, όπως περιέργως, το απόβροχο δύο με πέντε δεν φάνηκε κανένας. Από νωρίς μ' είχε κυριέψει η σκέψη του πατέρα. Δεν ήταν μια αναδρομή εικόνων απ' την περασμένη μας ζωή, μήτε οι κουβέντες που μπορούσε κι έλεγε με τη ματιά του, όσο η παρουσία του, κοντινή ή μακρινή. Άλλοτε σαν σκαλοπάτι, άλλοτε σαν κουπαστή κι άλλοτε σαν μια χούφτα που σε σήκωνε ψηλά, όταν εκείνος, παλικαράκι, βουτηγμένος στα παγωμένα νερά του Αράχθου, πήγαινε να συναντήσει το δικό του πατέρα, τη δικιά του μάνα, τ' αδέρφια του, το χωριό του το Μέτσοβο, τις

ρίζες μας. Μια απροσδιόριστη ανάγκη, σκεπασμένη καλή με χριστουγεννιάτικες, πασχαλιάντικες και καλοκαιρινές μέρες. Αργότερα, στον καιρό μας, ήρθαν οι δικές μας Κυριακές. Οι δικές μας απροσδιόριστες ανάγκες να βρεθούμε κοντά στον πλάτανο, κοντά στη λίμνη. Στην πλατεία Εξαρχείων, δίπλα στο σινεμά ΒΟΧ, στον έκτο όροφο, ένα στρογγυλό τραπέζι γιομάτο λικουδιές, χαμόγελα, δάκρυα, θυμούς, κουβέντες, φωνές, αγάπες, όλη χύμα. Ένας κύκλος ζωής...Κάποτε ο πατέρας έφυγε, αφήνοντας στην κρεμάστρα το καπέλο του και το μπαστούνι. Μα κι ένα άνοιγμα για να ξεπεταχτούν σιγά - σιγά άηλοι δυο νέοι κύκλοι. Όμοιοι μ' αυτούς που 'κείνη τη στιγμή γεννούσε η πέτρα με τη βοήθειά μου.

Είχα αφήσει την ψυχή μου να περιπλανιέται με τις ώρες στα σοκάκια των πεννηνταεσσάρων μου χρόνων, όπου η αναλλοίωτη μορφή του πατέρα χαιρόταν το κάθε σου βήμα. Ναι, εκείνη τη μέρα μ' είχε κυριέψει η σκέψη του. Είχα ανάγκη τη στήριξή του, χωρίς να ξέρω γιατί. Διαισθανόμουν την παρουσία του κι έσκαβα βαθιά για να βρω σημάδι, ένα σημείο επαφής. Ίσως η επιμονή της μάνας μου να επαναλαμβάνει, κάτι που για πρώτη φορά έλεγε, ξεκινώντας για το ταξίδι μου, να 'χε τη σημασία του:

- Κάντο να φανεί...Σκάψε βαθιά...

Θυμάμαι τη στιγμή της απόγνωσης. Είχα γυρίσει το βελόνι και το ματρακά προς τα μέσα μου και μ' όση δύναμη είχα, έσπασα το φράγμα της σκέψης μου και γιόμισα τα γύρω βουνά με την κραυγή:

- Πατέρααααα...

Τότε, μια πεταλούδα άρχισε να κάνει επίμονες βόλτες γύρω από το χέρι που κράταγε το βελόνι, ενώ με τ' άλλο βαρούσα χωρίς ανάσα. Ήταν μια απροσδόκητη μα και τόσο παράξενη επίσκεψη! Ο ήλιος είχε αρχίσει το ζωγραφικό του έργο, απλώνοντας πηλτιές, χρυσοκόκκινες πινελιές στα χωράφια των βουνοληαγίων. Στο δάσος, ο πρώτος τρυποκάρυδος έσπαγε τη μονοτονία των τζίτζικιών, καλώντας τα άλλα πουλιά να ξεπροβοδίσουν τον άρχοντα της ημέρας.

Σταμάτησα. Αφησα το εργαλείο μου κάτω απ' το δάκρυ του κοριτσιού με το μοναδικό χαμόγελο. Άνοιξα την παλάμη μου και η πεταλούδα του INSENBORN, μ' ένα φλάσααααα κάθισε στον αντίχειρά μου. Τους ήχους έσβησε μια περίεργη σιωπή κι όλη έσκυψαν προς το μέρος μας. Εκείνη έβγαλε την ελικοειδή της γλώσσα κι άρχισε να γλείφει ένα - ένα τα δάχτυλά μου. Ύστερα πέταξε και χάθηκε παίρνοντας μαζί και την παρουσία του πατέρα.

- Όμορφη ήταν κι αυτή η μέρα!

Πιο πάνω η Sybille von Hallem απ' τη Σκωτία, πίσω απ' τον απέραντο σιτοβολώνα ο Jack Hillon από το Βέλγιο. Στο βάθος, άφαντος, ο George Ahreas απ' τη Γερμανία και ο Λουξεμβουργέζος Bertrand Ney με τον Ολλανδό Ton Kalk στην κορφή του βουνού να αναζητούν την επαφή του ουρανού.

* Ο Κυριάκος Ρόκος είναι γλύπτης, κατάγεται από το Μέτσοβο και γεννήθηκε στα Γιάννενα. Είναι καθηγητής στη Σχολή Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθηνών.

Τυπωθήτω... Το ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΝΙΚ. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ «ΤΟ ΑΣΤΡΟΧΩΡΙ ΑΡΤΑΣ»

Ο κ. Αντώνης Αθανασάκης είναι ο Δάσκαλός μου. Είναι αυτός, που σε μια δύσκολη εποχή, στα τέλη της δεκαετίας του '60, έμαθε γράμματα σε μας, παιδιά εργατών και αγροτών, «εσωτερικοί» μετανάστες από τα ακροκόρυφα των Τζουμέρκων, που μέναμε εκεί στην «άλλη» περιοχή της Άρτας στη Βαθαώρα. Σε μια περιοχή που δεν έφτανε ο δρόμος, το νερό και το ηλεκτρικό κι ας ζούσαμε στην πρωτεύουσα του νομού.

Ο Δάσκαλός μας, λοιπόν, ο Αθανασάκης, μας μπόλιασε με τη γνώση στα πρώτα μας βήματα στο 9ο Δημοτικό Σχολείο Άρτας.

Και να που τώρα είμαι αναγκασμένος να γράψω δυο λόγια για το βιβλίο του γενέθλιου τόπου του «Το Αστροχώρι Άρτας» κι είναι αυτό τιμή για μένα.

Ο κύριος Αθανασάκης έσκυψε με πάθος και μεράκι στην πατρογονική γη, σ' αυτή όπου έζησε τα πρώτα και καθοριστικά χρόνια της ζωής του. Όπως ο ίδιος σημειώνει στον πρόλογο του βιβλίου, προσπάθησε να δώσει την εικόνα του Αστροχωρίου από ιστορική πλευρά, αλλά και από την άποψη της κοινωνικής του συγκρότησης, εκπληρώνοντας και μια βαθιά επιθυμία των Αστροχωριτών, όχι μονάχα όσων ζουν στη

γενέθλια γη, αλλά και όσων βρίσκονται διασκορπισμένοι.

Η ύλη του βιβλίου χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Στην ιστορική διαδρομή του Αστροχωρίου, στην εσωτερική συγκρότησή του, στη λαογραφική παράδοσή του και στο γενεαλογικό των κατοίκων του.

«Είναι τέτοια η δομή του βιβλίου - σημειώνει ο Μιχάλης Σακκάς, ο οποίος το προλογίζει, Αστροχωρίτης και ο ίδιος - που προκύπτει συνθετικά και συμπερασματικά το πώς λίγιο άνθρωποι, σ' έναν δύσβατο τόπο, μπόρεσαν να επιβιώσουν ατομικά και οικογενειακά, να δημιουργήσουν προκοπή και παιδεία, να προσφέρουν στους εθνικούς αγώνες και να φανούν χρήσιμοι τελικά στην ελληνική κοινωνία».

Το βιβλίο είναι έκδοση της ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΣΤΡΟΧΩΡΙΤΩΝ ΑΡΤΑΣ και παρουσιάστηκε σε ειδική εκδήλωση.

Δάσκαλε συγχαρητήρια! Το έργο σου πιάνει τόπο, συμβάλλει στην ιστορία και κυρίως συνδέει τη νέα γενιά με τη γη των προγόνων της. Κι είναι αυτή μια τεράστια προσφορά που ξεπερνά τα στενά όρια του χωριού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΓΙΑΝΝΗ Γ. ΣΑΡΡΑ «Η ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ - 40.000 π. Χ. ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ»

Ποιος δεν ξέρει τον μπάριμα Γιάννη Σάρρα! Τον Ηπειρώτη δημοσιογράφο, συγγραφέα και ποιητή από το Καστρί Ηγουμνίτσας, πολυβραβευμένος, επίσημα αναγνωρισμένος από το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο του έχει χορηγήσει Ισόβια «Τιμητική Σύνταξη».

Στο προαναφερόμενο τρίτομο έργο του, σημειώνει ο εκδότης του κ. Χάρης Πάτσας, ο συγγραφέας έχει συγκεντρώσει και περιλάβει πλήθος αποσπάσματα και μελέτες από όλους τους αρχαίους και νεότερους συγγραφείς, περιηγητές και αρχαιολόγους και με εξαιρετική μαεστρία εντάσσει το υλικό αυτό και το κατανέμει στα διάφορα ιστορικά κεφάλαια και τις περιόδους της γνώσης ως τώρας ιστορίας της Θεσπρωτίας, από την Παλαιολιθική εποχή ως σήμερα. Έργο μοναδικό, πολυσυλλεκτικό και ανεπανάληπτο! Στον Γιάννη Σάρρα θα επανέρθουμε, γιατί έχει πολλά να μας δώσει ακόμα.

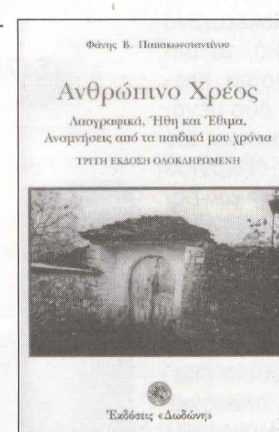
ΦΑΝΗ Β. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ «ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΧΡΕΟΣ»

Από τις εκδόσεις «ΔΩΔΩΝΗ» κυκλοφορεί σε τρίτη έκδοση ολοκληρωμένη το βιβλίο της Φάνης Β. Παπακωνσταντίνου με τίτλο «Ανθρώπινο Χρέος, Λαογραφικά, Ήθη και Έθιμα, Αναμνήσεις από τα παιδικά μου χρόνια».

Ο κ. Παπακωνσταντίνου κατάγεται από τα Κτίσματα Πωγωνίου, ακριτικό χωριό, βορειοδυτικά των Ιωαννίνων σε απόσταση 60 χιλιομέτρων από αυτά, κοντά στα Αλβανικά σύνορα και στο φυλάκιο της Κακαβιάς.

Περιπετειώδης η ζωή του κ. Παπακωνσταντίνου. Από μικρός στη βιοπάλη, ακολουθεί τη μοίρα των ξενιτεμένων. Στα γύρω χωριά στην αρχή, στην Αθήνα αργότερα και στη Γερμανία για να καταλήξει στο Τόροντο, όπου ζει οικογενειακά σήμερα. Το επάγγελμά του σερβιτόρος.

Και κει στη μακρινή ξενιτιά τον κατατρέπει το χρέος. Το χρέος προς τον πατρογονικό τόπο, την αφετηρία της ρίζας του. Να γράψει γι' αυτόν όσα έμαθε, όσα έζησε, όσα γνώρισε. Το νιώθει ως εσωτερική ανάγκη να εκφραστεί με το δικό του τρόπο. Τον αυθεντικό, αυτόν που δεν λοιγιάζει από κάθε είδους τερτίπια. Υπογραμμίζει σ' ένα μικρό του σημείωμα στον πρόλογο του βιβλίου του, με τίτλο «Αναβάπτισμα στην

παιδική κοιμηβήθρα»: «...Οποιος μπορεί να γράψει κάτι από την ιστορία του χωριού του και των προγόνων του, αυτός πράγματι αναβαμίζεται στις καθάριες πηγές των τοπικών παραδόσεων και γίνεται άληος άνθρωπος, άξιος πατριδομάρτυρας».

Τα κείμενα περιστοιχίζονται με φωτογραφίες και συμπληρώνονται μ' ένα γλωσσάρι γραμμένο από τον ίδιο.

Ο κ. Παπακωνσταντίνου με το πόνημά του πηουτίζει την τοπική ιστορία, την Ηπειρωτική γενικότερα και αφήνει «Ανθρώπινο χρέος» και στις νέες γενιές.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΟΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Οι Εκδόσεις και τα Βιβλιοπωλεία «ΔΩΔΩΝΗ» με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 40 χρόνων προσφοράς στο βιβλίο, σας προσκαλούν να γιορτάσετε τα 40 χρόνια στην Αθήνα και τα 20 στα Γιάννενα, όπου θα έχετε την ευκαιρία να αγοράσετε τα βιβλία της αρσείας σας διαλέγοντας ανάμεσα σε 150.000 τίτλους σε ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ

Σ' εμάς επίσης θα βρείτε:

- ✓ Σπάνια βιβλία, χάρτες, γκραβούρες κ.ά.
- ✓ Εξαντλημένα και δυσεύρετα βιβλία ακόμα και για τους πιο απαιτητικούς βιβλιόφιλους
- ✓ Έμπειρους συνεργάτες που εξυπηρετούν και δίνουν πληροφορίες σε όλους εσάς που αγαπάτε το βιβλίο
- ✓ CD και CD - ROM

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ «ΔΩΔΩΝΗ»

ΑΘΗΝΑ: ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 3, Τ.Κ. 106 79, ΤΗΛ.: 36.30.312, 36.37.973. FAX: 36.37.067
ΓΙΑΝΝΙΝΑ: ΜΙΧ. ΑΓΓΕΛΟΥ 27, Τ.Κ. 453 32, ΤΗΛ.: (0651) 35.026, 38.011, 37.585, FAX: 38.011

Του
ΝΙΚΟΥ ΚΑΚΑΪΔΗ
Φιλολόγου - Συγγραφέα

Δεσποτικό Ιωαννίνων

*Η πατρίδα του ιδρυτή
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Ιωάννη Δομπόλη*

ΕΙΚΟΣΙ χιλιόμετρα Β.Δ. των Ιωαννίνων βρίσκεται ένα γραφικό χωριό, το Δεσποτικό (παλιά ονομασία Κρετσούνισσα), η πατρίδα δύο μεγάλων εθνικών προσωπικοτήτων, του δάσκαλου του Γένους Γεωργίου Σουγουρδή και του ιδρυτή του Πανεπιστημίου Αθηνών Ιωάννη Δομπόλη.

Τα σπίτια του, σκαρφαλωμένα στις πλαγιές του Κασσιδιάρη, δένουν αρμονικά με το αρρενωπό ηπειρωτικό τοπίο και την πλούσια βλάστηση από βελανιδιές, πλατάνια, πουρνάρια, καρυδιές, αμυγδαλιές και άλλα οπωροφόρα δέντρα.

Το κλίμα του χωριού είναι υγιεινό. Τα χιόνια του χειμώνα λιώνουν γρήγορα από το επικλινές του εδάφους, ο δε ορεινός όγκος του Κασσιδιάρη προστατεύει από τους βοριάδες, με αποτέλεσμα να φύεται ακόμη και ελιά, παρά το υψόμετρό του (650 μ. περίπου).

Η θέα από το μεσοχώρι είναι θαυμάσια. Μια θάλασσα πρασίνου απλώνεται στα πόδια σου, που όλο και μεγαλώνει, καθώς ριγοστεύει η παραδοσιακή νομαδική κτηνοτροφία. Αλλά και ψηλά στο βουνό τα πράγματα είναι πιο συναρπαστικά. Θα 'θελες φτερά να πετάξεις σαν τους αιτούς και τα κουκάλια που φωλιάζουν στα βράχια του. Μια ορειβασία μπορεί να προσφέρει στον επισκέπτη όχι μόνο την περιπέτεια, αλλά και να τον φέρει σε επαφή με τον πλούτο της φύσης, το τσάι, τη μέντα, τη μοσχομυρωδάτη ρίγανη και τα άλλα θεραπευτικά βότανα.

Στα δάση του χωριού βρίσκουν καταφύγιο αγριογούρουνα, λαγοί, μπεκότες, πέρδικες και άλλα πουλιά. Γι' αυτό και η περιοχή προφέρεται για κυνήγι, με κάποια όμως φειδώ και σεβασμό στην οικολογική ισορροπία.

Άλλη είδους ομορφιά υπάρχει στην περιοχή του Κάμπου με τον παραδοσιακό νερόμυλο και τη νεοτριβιά για να πλυθούν τα μάλλινα σκεπάσματα των γύρω χωριών.

Εδώ το τοπίο είναι μαγευτικό και η βλάστηση οργιαστική. Κεφαλήρια νερού πηγάζουν από επτά διαφορετικά σημεία και σχηματίζουν

Πάνω, άποψη της κεντρικής πλατείας του Δεσποτικού και ένα παραδοσιακό πέτρινο αρχοντικό του χωριού.

τον παραπόταμο της Γερομήτσας, που ενώνεται με τον Καλαμά. Επίσης υπάρχουν δύο πεστροτροφέα, που εκτρέφουν γευστικές πεστροφες.

Σημαντικά είναι και τα μνημεία

του χωριού. Ο επισκέπτης αξίζει να δει στη θέση Παλιόκαστρο το αρχαίο Ίλιον που ίδρυσε - κατά τον Ν. Hammond - ο Έλενος σε ανάμνηση της καμένης από τους Αχαιούς Τροίας, όπου κατέφυγε και η

Ανδρομάχη με το γιο της Μοήρσο, το γενάρχη του ηπειρωτικού βασιλείου των Μοήρσων.

Στα νότια βρίσκεται το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία με τοιογραφίες και το ιερό λείψανο του Αγίου Τρύφωνα, προστάτη των γεωργών.

Το χωριό παλιά είχε 75 εκκλησίες, από τις οποίες σώζονται 25. Μεγαλύτερη είναι η Αγία Τριάδα, που έχτισε - κατά την παράδοση - ο Κοσμάς ο Αιτωλός. Γι' αυτό το πανηγύρι του χωριού γίνεται στις 24 Αυγούστου. Μικρότερα πανηγύρια γίνονται και σε άλλες ημερομηνίες, όπου ο επισκέπτης μπορεί να δοκιμάσει γευστικές ηπειρωτικές πίτες και να ακούσει παραδοσιακά δημοτικά τραγούδια. Τα έκανε γνωστά στο Πανελλήνιο ο περίφημος κλαρινίστας Τάσος Χαλκιάς, που έζησε εδώ τα παιδικά του χρόνια.

Επίσης σώζεται το σπίτι του παπα Δημήτρη Πασίδη, φωτισμένου δασκάλου του λογοτέχνη Χρήστου Χρηστοβασιλή, ενώ στη συνοικία Τζέφρη υπάρχουν τα ερείπια του σπιτιού του καπετάν Κρεμμύδα, που αγωνίστηκε για την απελευθέρωση της Ηπείρου.

Λείψανα της ζωής του χωριού στα παλιά χρόνια έχουν συγκεντρωθεί από προσφορές κατοίκων στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο, που οργάνωσε ο γράφων.

Οι κάτοικοι του χωριού άρχισαν να μεταναστεύουν από τα τέλη του 19ου αιώνα. Ασκολήθηκαν ιδιαίτερα με το παραδοσιακό ηπειρωτικό επάγγελμα, την αρτοποιία, και πολλοί βρίσκονται σήμερα στο λεκανοπέδιο Αττικής. Όμως τα καλοκαίρια και ενδιάμεσα του έτους επιστρέφουν με τις οικογένειές τους για παραθερισμό. Τότε το χωριό σφύζει από ζωή.

Στην κεντρική πλατεία υπάρχουν δύο καφενεία, που μπορούν να εξυπηρετήσουν τον επισκέπτη. Η πρόσβαση είναι εύκολη, αφού σε όλο το μήκος του οδικού δικτύου υπάρχει άσφαλτος.

Αν πάτε το καλοκαίρι, πάρτε μαζί σας και κανένα αδιάβροχο, γιατί ο Δίας μαζεύει πότε - πότε τα σύννεφά του στις κορφές του Κασσιδιάρη και ξαφνικά ξαφνικά μπόρα, που όμως δε διαρκεί πολύ.

Η διαρκής της διαδρομής με αυτοκίνητο από τα Ιωάννινα είναι μόνο μισή ώρα. Αξίζει τον κόπο να το επισκεφτείτε.

ΟΙ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΡΩΤΕΣ ΤΙΜΗΣΑΝ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥΣ

Εορτάστηκε την Κυριακή 18/2/2001, με πανηγυρική δοξολογία και κατάθεση στεφάνου, η επέτειος των 87 ετών από την ανακήρυξη της Αυτονομίας Πολιτείας της Βορείου Ηπείρου.

Η εκδήλωση, την οποία, όπως κάθε χρόνο, οργάνωσε ο Σύλλογος Βορειοηπειρωτών, άρχισε με Διοικησιακή πανηγυρική Δοξολογία στον Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, στην οποία προέστη ο Σεβ. Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσας κ. Ανδρέας. Τον πανηγυρικό εκφώνησε ο γνωστός βλακονόμος και βραβευμένος από την Ακαδημία Αθηνών καθηγητής κ. Αχιλ. Λαζάρου, ο οποίος παρουσίασε διαχρονικούς το

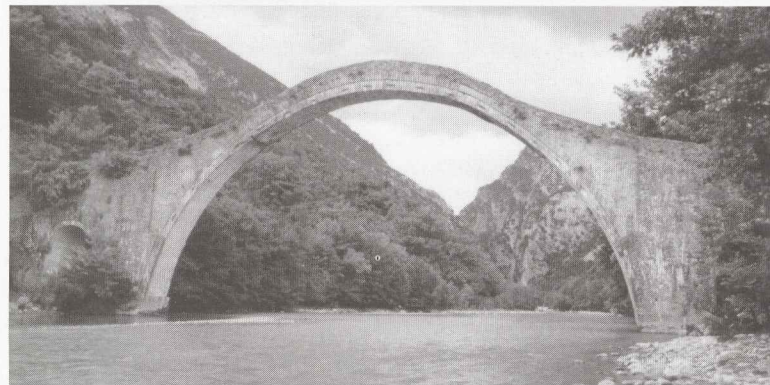
Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα και αξιολόγησε τον αυτονομικό αγώνα του 1914 με τα σύγχρονα δεδομένα της Βαλκανικής.

Στη συνέχεια, οι συγκεντρωθέντες σκημάτισαν μεγάλη πομπή, με επικεφαλής τη μουσική του Δήμου Αθηναίων, τα Λάβαρα των Βορειοηπειρωτικών Οργανώσεων, τμήματα νέων και νεανίδων με ηπειρωτικές ενδυμασίες και την ένδοξη σημαία της Αυτονομίας Ηπείρου και κατευθύνθηκαν στο Μνημείο του Αγώνα στου Στρατιώτου, όπου οι Πρόεδροι του Συλλόγου Βορειοηπειρωτών κ. Κων/νος Μάρης, της Οργάνωσης «Ομόνοια» κ. Ευάγγ. Ντούλης και της Πανεπειρωτικής Ενώσεως κ. Ιωάνν. Βλαχογιάννης κατέθεσαν δάφνινα στεφάνια.

Όπως είναι γνωστό, τον Φεβρουάριο του 1914 οι Βορειοηπειρώτες, αρνούμενοι να υπαχθούν στο κατασκευασμένο Αλβανικό κράτος, επαναστάτησαν, ανακήρυξαν στο Αργυρόκαστρο την Αυτόνομη Πολιτεία της Β. Ηπείρου και σχημάτισαν κυβέρνηση με πρόεδρο τον Γ. Ζωγράφο και μέλη τους Μητροπολίτες Δρυϊνουπόλεως Βασίλειο, Κορυτσάς Γερμανό και Κονίτσας Σπυρίδωνα. Αποτέλεσμα του Αυτονομιακού Αγώνα ήταν το Πρωτόκολλο της Κερκύρας (17/5/1914), που υπογράφηκε από τις Κυβερνήσεις των Μεγάλων Δυνάμεων, της Αλβανίας και της Β. Ηπείρου και παρέχει καθεστώς Αυτονομίας στους νομούς Αργυροκάστρου και Κορυτσάς.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΑΡΧΗ ΑΡΤΑΣ Κ. ΛΑΜΠΡΟ ΡΙΖΟ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Αίσθηση δημιούργησε το δημοσίευσμά μας, στο προηγούμενο τεύχος του «ΠΥΡΡΟΥ», στο οποίο επισημαίναμε τον κίνδυνο κατάρρευσης που διατρέχει το ιστορικό Γεφύρι της Πλάκας. Το άρθρο του Σπύρου Μαντά αναδημοσιεύθηκε από το σύνολο σχεδόν του Ηπειρωτικού Τύπου, (ανάλογα δημοσιεύματα έγιναν και σε Αθηναϊκές εφημερίδες, με πρωτοβουλία του Διευθυντή Σύνταξης των «Ηπειρωτικών Νέων» κ. Κώστα Μπατσά), ενώ η πρώτη επίσημη αντίδραση προήλθε από το νομάρχη Άρτας κ. Λάμπρο Ρίζο. Ο νομάρχης έδωσε στη δημοσιότητα ανακοίνωση, στην οποία επισημαίνει:

«Επειδή το Γεφύρι της Πλάκας είναι πράγματι από τα αξιολογότερα μνημεία της περιοχής μας και προκειμένου να διαπιστώσουμε το βαθμό στον οποίο αληθεύει ο κίνδυνος ενδεχομένων αναπανόρθωτων ζημιών, επικοινωνήσαμε αμέσως με την 6η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων, στην αρμοδιότητα της οποίας ανήκει το γεφύρι, η οποία μας πληροφόρησε τα παρακάτω, τα οποία και σας κοινοποιούμε για ενημέρωση των αναγνωστών σας.

Το μνημείο αυτό, παρότι βέβαια δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα κατάρρευσης, όπως διαφαίνεται από το δημοσίευμα, απαιτεί σημαντικές εργασίες συντήρησης, τις οποίες έχει επισημάνει η παραπάνω Εφορεία και πρότείνει στην Περιφέρεια Ηπείρου τη χρηματοδότηση σχετικών εργασιών από το ΠΕΠ Ηπείρου, ποσού 100 εκατ. δραχμών.

Παρότι το εν λόγω γεφύρι δεν ανήκει στην περιοχή μας αλλά στην περιοχή του νομού Ιωαννίνων και δεν μπορούμε άμεσα να διεκδικήσουμε τη χρηματοδότησή του στα πλαίσια των συζητήσεων για την ένταξη του στο ΠΕΠ Ηπείρου των αντίστοιχων έργων θα στηρίξουμε στο μέτρο του δυνατού την πρόταση αυτή.

Επειδή όμως είμαστε σίγουροι ότι και η Νομαρχία Ιωαννίνων, αλλά και η Περιφέρεια, θα αντιμετωπίσουν το θέμα με την ίδια ευαισθησία θεωρούμε σχεδόν βέβαια τη χρηματοδότησή του».

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Μετά από χρόνια αδράνειας, η Αδελφότητα Πραμαντιωτών Ιωαννίνων, με πρωτοβουλία φλογερών πατριωτών, επανεδραστηριοποιήθηκε. Συγκεντρώθηκαν οι Πραμαντιώτες της Αθήνας και του Πειραιά, εξέλεξαν το νέο τους Διοικητικό Συμβούλιο και τους αντιπροσώπους τους στην Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών και στην Πανεπειρωτική. Όπως μας δήλωσε ο πρόεδρος κ. Δημήτρης Μιάμης, το νέο ΔΣ θέτει υψηλούς στόχους και δεν θα επιτρέψει ξανά το μαρσάρισμα του Συλλόγου. Ήδη πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος χορός της Αδελφότητας στις 3 Μαρτίου στο «Χρυσό Ελάφι» στην Πάρνηθα, στον οποίο παραβρέθηκαν πολλοί απόδημοι Πραμαντιώτες. (Παρών και ο Δήμαρχος κ. Χρήστος Τσακίρας). Ήταν μια ζεστή βραδιά, στην οποία βραβεύτηκε για την προσφορά του στην Αδελφότητα και ο επί πολλή χρόνια πρόεδρος της και πρόεδρος της Ομοσπονδίας Καπνοπωλών - Περιπεριούχων Ελλήνων κ. Γιώργος Λάμπρης.

ΘΕΜΑΤΑ & ΑΠΟΨΕΙΣ

Άλλο αστυφιλία, άλλο μετανάστευση!

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Ε. ΤΖΟΥΒΑΡΑ
(Από Σελιθάδες Άρτας)

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ μεταναστεύουν, τα καημένα, αποδημητικά πουλιά, για να επιβιώσουν.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ μεταναστεύει και ο άνθρωπος, αφού και γιατί στη γενεαίρά του, οι διάφορες και διαφορετικές συνθήκες διαβίωσης είναι από ισχνές μέχρι ανύπαρκτες και εχθρικές ακόμα.

Θύματα της πλειάδας των κακοποιημένων ηξέων μας - αθέλητα ή θελημένα - είναι οι δύο (2) θέσεις: Αστυφιλία και μετανάστευση.

Αν και η κάθε μία από αυτές έχει διαφορετικό όνομα, έννοια και ερμηνεία, όμως τις διατυπώνουν σαν να είναι ταυτόσημες, όπως είτε καρβί είτε πλοίο πεις, εννοείς το ίδιο πράγμα.

Α: - 1) Αστυφιλία: (άστυ - φιλία), συνώνυμο φιλοπολιτεία. Η τάση για μετακίνηση των κατοίκων της υπαίθρου προς τα αστικά κέντρα. (Υπερ-λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας, έκδοση Παγουλάτου, τόμος Β', σελίδα 548).

2) Αστυφιλία: (άστυ - φιλία) = η τάση των αγροτικών πληθυσμών να μετοικούν εις μεγάλα αστικά κέντρα. (Λεξικό Τεγόπουλος - Φυτράκης, σελίδα 124).

Β: - 1) Μετανάστευση: Φεύγω από τον τόπο μου και πηγαίνω αλλού, να ζήσω καλύτερα. (Υπερλεξικό της νεοελληνικής γλώσσας, έκδοση Παγουλάτου, τόμος Δ', σελ. 1747).

2) Μετανάστευσις: Η μετακίνησις, μετάβασις εξ ενός τόπου εις άλλον, κατ' άτομον ή καθ' ομάδα. (Μέγα λεξικό Δ. Δημητράκου, τόμ. Θ', σελ. 4618).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α'. - Αστυφιλία: Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι η φιλία στο άστυ, στην πόλη, η φιλοπολιτεία. Συνεπώς, είναι προαιρετική η μετοίκηση, δίχως κάποια άμεση οικονομική ή κοινωνική ή πολιτική ανάγκη, υποχρέωση. Αποζητάει μια άλλη επιπέδου κοινωνική και πολιτιστική ζωή, αν και εκεί, στη γενεαίρά του, που διαμένει, η οικονομική του κατάσταση είναι καλή και πολύ καλή, καθώς και οι κοινωνικές σχέσεις του είναι καλές, ίσως και άριστες.

Είναι αποκλειστικά ζήτημα προαιρετικής, θεληματικής προσωπικής του απόφασης, επιλογής.

Β'. - Μετανάστευση: Αντίθετα, χαρακτηριστικό στοιχείο της μετανάστευσης, είτε ατομική είτε ομαδική είναι αυτή, έχει το στοιχείο του οικονομικού ή του κοινωνικού ή του πολιτικού εξαναγκασμού ή περισσώτερον του ενός εξ αυτών. Έχει το στοιχείο της επιβίωσης, της ανάγκης βιοπορισμού. Είναι πρόσφυγας!

Κλασικό παράδειγμα οι χιλιάδες των Ηπειρωτών μεταναστών από την άγονη πατρική τους γη, οι εξανδραποδισμοί στη Μικρασιατική καταστροφή, η εμφυλιοπολεμική κατάσταση στη χώρα μας, μετά την απελευθέρωση τον Οκτώβριο του 1944.

Ο Φ. Μιχαήλπουλος, στο βιβλίο του «Ελληνες ταξιδιώτες 1453 - 1850», αναφέρει ότι μόνον από το 1650 μέχρι το 1850 μετανάστευσαν στις περιοχές της Βλαχίας, Αυστροουγγαρίας, Ν. Ρωσίας και Κωνσταντινούπολης δύο εκατομμύρια (2.000.000) Έλληνες. Σε 640.000 έφθασαν οι Έλληνες μετανάστες στη Γερμανία τη δεκαεπενταετία 1960 - 1975. (Εφημ. «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» «ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ», Δεκέμβρ. 1996).

Ο μετανάστης - πρόσφυγας, διακατέχεται από τον πόθο της πατρίδας, ΖΕΙ, παντοτε, νοερά και ψυχικά τη γενεαίρά του. Είναι μια τραυματισμένη διπλή προσωπικότητα.

Απόδειξη, η μη μεταδημιότευση πολλών αφενός και αφετέρου οι χιλιάδες Αδελφότητων και Συλλόγων μεταναστών, για τη διατήρηση δεσμών, θεσμών και εθίμων της γενεαίράς των. Αλλά και την, κατά το δυνατόν, συμπάρταση και συμβολή στο χωριό τους, όσο αλλόργα κι αν είναι, όσο μικρό κι απόμακρο αν είναι!

Άλλο διαχρονικό παράδειγμα, οι εκατοντάδες και χιλιάδες Ελλήνων μεταναστών εθνικών μας ευεργετών και κυρίως, βέβαια, Η η ε ι ρ ω τ ω ν !

Όταν η μετανάστευση γίνεται εντός της Ελλάδας - εσωτερική μετανάστευση - τη βάφτισαν και τη βαφτίζουν αστυφιλία.

Όταν, όμως, μετοικούν στο εξωτερικό, τότε τη λένε μετανάστευση, ενώ εμείς τη λέμε ΕΘΝΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ!

Δυο θέσεις μας κακοποιημένες, για μια τριανή αλήθεια.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΕΙ ΣΤΗΝ ΑΡΤΑ

Κόσμημα για την Ήπειρο

Εγκαινιάστηκε στις 10 Μαρτίου 2001 από τον υπουργό Παιδείας κ. Πέτρο Ευθυμίου η νέα βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Ηπείρου, στην Άρτα, στους Κωστακίους.

Το έργο, σύμφωνα με κοινή ομολογία, αποτελεί στολίδι στο χώρο του Ιδρύματος, το οποίο και με αυτή τη δραστηριότητα συνεισφέρει αποφασιστικά στον πολιτισμό της ευρύτερης περιοχής, καθώς η βιβλιοθήκη ανοίγει τις πύλες της όχι μόνο για τους σπουδαστές αλλά για ολόκληρη την τοπική κοινωνία της Άρτας.

Η βιβλιοθήκη στεγάζεται σε ένα διώροφο πέτρινο κτίριο 2.000 τ.μ. χωρητικότητας 40.000 βιβλίων. Στο

ισόγειο του κτιρίου σε χώρο 700 τ.μ. έχει διαμορφωθεί το αναγνωστήριο με 100 συνοδικά θέσεις ανάγνωσης, ενώ σε άλλα 400 τ.μ. εκτείνεται το βιβλιοστάσιο με 3.000 τίτλους βιβλίων ως σήμερα.

Υπεύθυνη της βιβλιοθήκης είναι η καθηγήτρια κ. Αθηνά Τζώρα. Στους στόχους της βιβλιοθήκης είναι η λειτουργία ηλεκτρονικής υποδομής σε διαρκή σύνδεση με το Διαδίκτυο, η λειτουργία της βιβλιοθήκης ως δανειστική και ο εμπλουτισμός της με περισσότερους λογοτεχνικούς τίτλους.

Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι η βιβλιοθήκη αντιπροσωπεύει όλες τις ηλικίες, καθώς υπάρχει και τμήμα παιδικών βιβλίων.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

«Βροχή στο σύνορο»

Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ιωαννίνων ξεκίνησε στο «Καμπέριο» τις παραστάσεις του δεύτερου έργου της χειμερινής περιόδου. Είναι το 63ο από την έναρξη της λειτουργίας του και το 36ο από το νεοελληνικό δραματολόγιο.

Πρόκειται για το έργο «Βροχή στο σύνορο» βασισμένο στη νουβέλα του Τηλέμαχου Κώτσια «Βροχή στο μνήμα» με στοιχεία από το βιβλίο «Το τραγούδι εκείνης της νύχτας» του ιδίου.

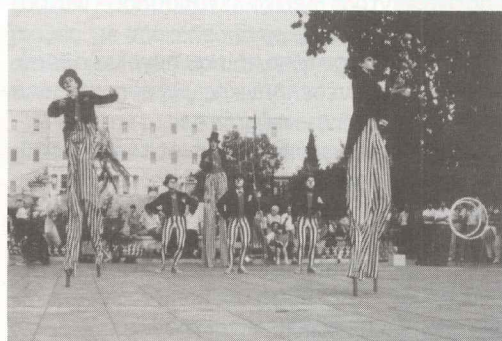
ΤΟ ΕΡΓΟ

Ένας ηλικιωμένος σ' ένα απομονωμένο χωριό στα σύνορα ψάχνει να βρει τη ρύση στο μουσικό της ζωής του: Είχε θάψει κρυφά πριν από χρόνια έναν συμπατριώτη του στρατιώ-

τη μέσα στο δάσος, στην άγλη πλευρά του συνόρου. Τώρα που περνάει το σύνορο προσπαθεί να κάνει γνωστό το μουσικό του. Αυτό που συναντάει είναι η αδιαφορία, η ανευθυνότητα, η αδράνεια, η αισχροκέρδεια, γεγονός που τον οδηγούν να συνειδητοποιήσει ότι ο χρόνος ξεχωρίζει τις μνήμες, επουλώνει τις πληγές και το επίκεντρο των ενδιαφερομένων είναι μόνο το κέρδος. Το μουσικό του δεν έχει πια σημασία...

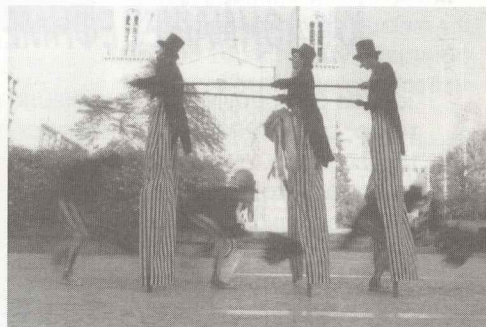
Την επιμέλεια σύνθεσης του κειμένου έχει η Δέσποινα Σαραφίδου και τη σκηνοθεσία η Όλγα Ζήση.

* Καθίκοντα Καλλιτεχνικού Διευθυντή του ΔΗΠΕΘΕ ανέλαβε από 1η Μαρτίου ο κ. Παντελής Παπαδόπουλος.

Πολυθέαμα Δρόμου

Γράφει η ΤΙΤΙΝΑ ΧΑΛΜΑΤΖΗ *
Σκηνοθέτρια

Το Πολυθέαμα Δρόμου είναι ένα μοντέρνο και φρέσκο είδος θεάτρου,

που απευθύνεται στον σημερινό άνθρωπο. Περιλαμβάνει θέατρο δρόμου, χορό, παντομίμα, μουσική, performans, θεατρικά κόμιξ, εικαστικά δρώμενα και απαρτίζεται από επαγγελματίες ηθοποιούς, χορευτές, μουσικούς, ζωγράφοι και performers. Παρουσιάζεται σε ανοιχτούς χώρους, όπως πλατείες, πεζοδρόμους, στάδια, εμπορικά κέντρα κ.α., αυτόνομο ή σε συνδυασμό με άλλες εκδηλώσεις, π.χ. καλλιτεχνικά φεστιβάλ, εκθέσεις, συναυλίες, πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Το Πολυθέαμα Δρόμου είναι ένα σύγχρονο και θεαματικό είδος ζωντανού θεάματος, που παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και έχει τις βάσεις του στο θέατρο δρόμου, στα σύγχρονα πολυθέαμα, στα φαντασμαγορικά δρώμενα, στο κλασικό θέατρο, στο μοντέρνο χορό, αλλά και στους παραδοσιακούς τρόπους διασκέδασης.

Η μακρόχρονη παραμονή μου στη Νέα Υόρκη, όπου πήγα με υποτροφία του Ιδρύματος FULBRIGHT για σκηνοθεσία θεάτρου (1993 - 1998) και η εκεί συναναστροφή μου με ανθρώπους απ' όλες τις ηπείρους, μου έδωσε την ευκαιρία να συνειδητοποιήσω τη βαθειά ιδιαιτερότητα και την αξία του Ελληνικού τοπίου, τα θετικά χαρακτηριστικά του Ελληνικού τρόπου ζωής, αλλά και την επικοινωνιακή ανάγκη του Έλληνα, έτσι όπως αυτή εκφράζεται σ' όλες τις εκδηλώσεις του.

Όπως συμβαίνει στις Μεσογειακές χώρες, έτσι και εδώ η Ελληνική κοινωνία «συνευρίσκεται» στις πλατείες, στους πεζοδρόμους, στις αγορές, στα ανοιχτά κέντρα.

Συνήθεια που έρχεται από πολύ μακριά, από την Αρχαία Αγορά. Η συνήθεια αυτή πέρασε κατόπιν

Οι φωτογραφίες είναι από παισιότερη παράσταση θεάτρου δρόμου που σκηνοθέτησε η Τίτινα Χαλματζή.

στα πανηγύρια, στις υπαίθριες γιορτές και συνεχίζεται έως και σήμερα, μ' όλες αυτές τις χαρακτηριστικές «συνάξεις» των Νεοελλήνων (με πάγιο σύμμαχο την ηλιοφάνεια και τη γλυκύτητα του καιρού) στις πλατείες, στα υπαίθρια καφέ, στα ανοιχτά στάδια. Εκεί όπου όλες οι γενιές, όλα τα «στρώματα» από ροκάδες έως χιπ - χοπ, από νοικοκυρές έως επιστήμονες συναντούνται, γνωρίζονται, συζητάνε, διασκεδάζουν, επικοινωνούν...

Οι ανοιχτοί χώροι δίνουν στον σημερινό άνθρωπο την αίσθηση της «απλησιάς», που τόσο του στερεί ο σύγχρονος τρόπος ζωής.

Το Πολυθέαμα Δρόμου είναι μια καλλιτεχνική παράσταση θεαμάτων, φτιαγμένη ειδικά για να καλύψει τις ανάγκες επικοινωνίας του σημερινού ανθρώπου. Είναι καλλιτεχνική εκδήλωση φτιαγμένη για να τέρψει, να συνεπάρε όλους εκείνους που συναθροίζονται και «κοινωνούν» στις πλατείες και στους δρόμους μικρών και μεγάλων πόλεων.

Είναι θέατρο που συνδυάζει την παγκόσμια κωμωδία μ' όλα τα είδη των παραστασιακών τεχνών και που απευθύνεται σε κείνους που μπορούν να ζουν και να χαίρονται τις ομορφιές και τις ιδιαιτερότητες μιας γωνιάς της Ελλάδας, ενώ συγχρόνως ενημερώνονται και επικοινωνούν με όλα τα παγκόσμια συμβάντα.

Οι παντομίμες του μεγαλύτερου Ευρωπαίου συγγραφέα Σάμουελ Μπέκετ, τα χιουμοριστικά κείμενα του Αμερικανού παρλόινωστου Γούντο Άλλαν, τα σκληρά κείμενα του Γερμανού Μπέρτολτ Μπρεχτ, ο χειμαρρώδης λόγος του Ιταλού commedien Ντάριο Φο και πάνω απ' όλα ο θαυμάσιος λόγος του Έλληνα Νίκου Τσιφόρου, σε συνδυασμό με σύγχρονη μουσική και χορό, με εικαστικά δρώμενα και χάνεργες, συνθέτουν το Πολυθέαμα Δρόμου, μια παγκόσμια πολυκωμωδία, ένα θέαμα που μας πάει με το χιούμορ του παντού.

Γιατί η τέχνη είναι ένα είδος λόγου, μέσω του οποίου οι άνθρωποι προσπαθούν να επικοινωνήσουν, να μεταδώσουν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να αφομοιώσουν τις εμπειρίες των άλλων, να φανταστούν και να ξεχάσουν, να θυμηθούν και να χαρούν, αλλά, το κυριότερο, να ονειρευθούν και να χτίσουν το αύριο...

Η κ. Τίτινα Χαλματζή, γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Άρτα. Όσοι φορέι (Δήμοι, Κοινότητες, Πολιτιστικοί Σύλλογοι) επιθυμούν να εντάξουν το Πολυθέαμα Δρόμου στις εκδηλώσεις τους, μπορούν να επικοινωνούν στο τηλ. 01 - 38.24.007.